

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:  
Egy evre ..... 24 korona.  
Egy héra ..... 2 korona.

VIDEKEN:  
Egy evre ..... 28 korona  
Egy héra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:  
6-basáros petit sor egyszer 20 fill.  
minden következőnél 15 fillér.

Nyitár sora 40 fillér.

# ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült  
vasutak palotájában.  
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-  
Társaság.  
József főherceg-ut 22. sz.  
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:  
Stauber József.

Vasárnap, május 11.

Mai számunk főbb közleményei:

Veszerelők: A színház fordulópontján.  
A képviselőház ülése.  
Egyrőli-másról.  
Láng Lajos hivatalba lépése.  
Vigéc kereskedők.  
Arad és Nagybánya.  
Negyvenezer ember tűzhalála.  
Nyílt levél Lesskay Andrásához.  
Makó város pöre az arad-csanádi vasutak ellen.  
Az új államtitkár.  
Arad előterjesztése a polgármesterek kongresszusán.  
A lóvasúti személyforgalom kiterjesztése.  
Pörújítási határozat a Lahr Sarolta ügyében  
Vidéki kereskedők értekezlete Aradon.  
Kétszáz vasutas Aradon.  
Cigány, mint nagyságos úr.  
Édes anyám sírjára.  
A nagyváradi párbaj és annak bonyodalmai.  
Tárca: A hétről. Irta: Forgács. — Az aggligény. Irta: Kóbor Tamás.  
Regény-Csarnok: A fehér hattyú. Irta: Catulle Mendés.

A színház fordulópontján.

Arad, május 10.

Zivatarban tisztul meg a levegő, — ezt tartja a közmondás. Zivataros időket élünk át mi is színházunknál és úgy érezzük, mintha a látóhatár kiderülne, mintha a sötét, zivatarokat rejtő fellegek elvonulnának és tisztulni kezdene a levegő.

Régen hangoztattuk ezen a helyen is, hogy a mi színházunk nem tűr meg oly tendenciát, minőt fővárosi magán, vagy külvárosi színházak követnek. A vidéki

színházak nem dolgozhatnak oly eszközökkel, mint amazok, mert a vidék színháza csak kulturintézmény lehet, mely nevel, oktat, nemesít, mulattat és szórakoztat.

A mulattatás és szórakoztatás azonban el nem fajulhat odáig, ahol az orfeumok, az etablissement-ok vannak, erre a mulatságra rendezzék be — ha kell — a vidéken a kisebb vendéglőket és félre-eső utcák kávéházait.

Ezért emeltünk szót már annak idején a színügyi bizottságnak azon határozata ellen, melylyel megengedte a szingazgatónak, hogy olyan darabokat, melyek a fővárosi színházakban előadásra kerülnek, minden megkérdetetés nélkül szabadon előadhasson. Igaz, hogy mikor ez a határozat meghozatott, a fővárosi színházak még nem fajultak el. De joggal megkövetelhetjük a jó ízlés és színházunk reputációja érdekében, hogy a hihetetlen mérvű elfogulás korszakában ez az engedély megszoríttassék.

Ha ezt megcselekedte volna a bizottság, akkor nem történhetett volna meg a régi rezsimben az az abszurditás, melyet a fővárosi sajtó is maró gunynyal tárgyalt, hogy be kellett tiltani egy darab előadását és a tilalom dacára a szingazgató markába nevetve, tovább is előadatta — most már csak azért is a trágár darabot.

A mi színházunk ezelőtt valóságos kulturintézmény volt. Kérdezzük csak meg apáinkat, hogy az a régi kis színház a mostani Simonyi utcában, az aréna és a

leégett színház minő magas polcon állott. Még ma is szívesen emlékezünk vissza arra az időkre, még ma is emeli lelkünket a visszaemlékezés az akkor előadott darabokra és színtársulatra.

Az a szórakozás, amit akkor nyújtott a mi színházunk, ment volt minden saktól, tiszta volt és nemesítő. Es ha beszéltünk a színházról, szívesen tettük és szívesen hallgattak meg bennünket, mert csak szépet mondhattunk.

Az ifjuság hazafiságot tanult Tália csarnokában, és nem tuzás az, ha azt állítjuk, hogy a hazafias érzelmeket a színház ápolta, fejlesztette és csak ezzel a lelki, szellemi kincsessel állhattuk meg azt a nehéz küzdelmet, mely a hazát a reá vert bilincsekből kimentette.

Es mit tanulunk most, micsoda lelki műveltséget nyerünk most a színházban, vagy a színházról?

Ne firtassuk bővebben ezt a témát, mert ha megmaradt egy kicsinyke érzés ifjuságunk jövő sorsa iránt, ha van még egy kis érzékünk a társadalom erkölcese iránt, el kell, hogy szoruljon a szive romlottság, e léhaság, az erkölcstelensége ily nagy mérvű tultengése miatt.

Azt hisszük, az a meggyőződésünk, hogy ez a véstetjes zivatar muló félben van, hogy a sötét felhők eloszlásban vannak azóta, hogy új igazgató kezébe tettük le színházunk vezetését.

Vissza fog állani színházunk régi dicsősége, vissza fog térni városunk vezetőségében a színházzal szemben a tisztább, a szigorubb felügyelet és vissza fog ki-

TÁRCA

A hétről.

Negyven mérnök Sztambulba tart,  
Mint Kont Budára hajdan,  
Magyar-rokonságot keres  
A mohamedán-fajban;  
Kiváncsi rá mindegyikök:  
Hogy mért nem boldog a török,  
S hogy annyi bajok multán  
Hogy él az öreg szultán?

Hogy reggel nyolckor mit csinál  
Egész Konstantinápoly?  
Van pótdója, — s háreme,  
Mely eltakar és ápol;  
S a hárem fülkén a nők  
Hányan vannak és ah, minők,  
S szeretik vaj' a tisztet  
A bájos odaliszkek?

Lólark-diszben fogadja mind  
Széchényi pasa földje  
Az érkezésük hirdeti  
Negyven dervis üvöltve;

Kart tar eléjük sok nagyúr  
S majd megkábul a sok gyaur.  
Hogy itt is, ott is hallj:  
Mily nagy s hatalmas Allah!

Oly sok lesz az ováció  
Hogy el se győzzük hinni:  
Ugy hullanak a rendjelek,  
Haza se győzik vinni.  
S vezérük már minc Schór pasa  
Medzsidiével jó haza:  
S Barabás, — ha nem ezzel,  
Egy tulpiros fezzel.

Es kapnak ajándékot is  
Törököt és nagyúrit:  
Az ifju s özvegy mérnökök  
Pár fátýolfödté hűrit;  
S ajándékok közt, úgy lehet,  
Lesz egy csinos, karcsú mecset  
S haza hozzák, csodának,  
Kis — kulturpalotának.

Ah, kulturpalotára már  
Nagy szükség lenne épp itt;  
Mert műbirálatból csupán  
A pallér még nem épít.

S az általános vélemény:  
Várjunk, amig nyugdíjba mén  
Egy vén huszárlovarda  
S födelét ideadja.

De látjuk kulturpalotánk  
Tervét valóra válni:  
A szent ügynek az élire —  
Mangra Vazul fog állni.  
Hisz oly derék hazafi lett:  
Nálánál dühösebb hívet  
Nem látott még az állam,  
Hübb nálad, nála, nálam.

A zsinaton kisült, hogy ő  
Immár nem móc, de szittya,  
Magyarul is káromkodk  
Es az osztrákot szidja,  
S legyen kedve a dalra csak,  
Oly sujtásos verset farag,  
Hogy Pósat is lefözi,  
A hangulattal gyözi.

De Pósa bácsi, hogy megint  
Aradra jött Gömörből,  
A lantját elpihenteti  
Es egy rime se pördül.

vánkozni a közönségünk is azokhoz az erkölcsökhöz, melyek a kultur nemzet talpkövének képezik és melyek nélkül meg nem lehetünk és ifjuságunk lelkileg, szellemileg elpusztul.

A színház új vezetősége értse meg, hogy mi a rendeltetése és hivatása, fogja fel nehéz, de szép feladatát és ha így, ebben az irányban vezeti színházát — az előjelek ezt biztosítják — akkor feltétlenül számíthat a legmesszebb menő támogatásra; mert szolgáljon nehéz küzdelmében vigasztalásul az, hogy a mi közönségünk nem romlott meg, habár eddig a színház megromlott erkölcsöket tárt is napról-napra eléje.

Carolus.

**A szerb kongresszus kormánybiztosa.** Mint a félhivatalos Budapesti Tudósító jelenti, a király Tallián Bélát, a képviselőház elnökét nevezte ki a karlócai szerb kongresszus királyi biztosságává. Tallián alaposan ismeri a szerb viszonyokat. Még torontáli alispán korában alkalma volt a szerb dolgokkal foglalkozni s a szerbek is rokonszenvvel viseltetnek iránta.

**A tápéi mandátum.** Ma folytatták a kir. Kuria első választási tanácsa előtt Enyedy Lukács tápéi orsz. képviselő mandátuma ellen beadott petíció tárgyalását. Ma Okolicsányi Gyula dr. a választásvédő választók képviselője szólalt fel, aki tagadásba vette, hogy a megejtett bizonyítási eljárás a legcsekélyebb bizonyítékot szolgáltatott volna a felhozott vádak mellett. Kéri a petíció elutasítását. Ezzel a tárgyalás véget ért. A Kuria folyó hó 15-én, csütörtökön délelőtt hirdeti ki ítéletét.

**A megsemmisített mandátum.** A képviselőház harmadik bíráló bizottsága ma délután 12 órakor Angyal József elnöke alatt ülést tartott, melyen konstatació, hogy Egrv Dezső mandátuma megsemmisítve, a mandátumnak formai hiány alapján való megvizsgálása tárgyalanná vált.

## A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 10.

A képviselőház folytatta a bosnyák vasutak tárgyalását, ma már kevesebb érdeklődés mellett. Mintha az ellenzék is belátna már, hogy aggodalmaik csak ellenzéki felfogáson alapulnak. Széll Kálmán miniszterelnök nyilatkozatai és felvilágosításai meggyőzték a Házat

arról, hogy a bosnyák vasutak épügszolgálgják a magyar, mint az osztrák érdekeket.

A napirendre különben mentelmi ügyek is ki voltak tűzve s ezek tárgyalása során két képviselő mentelmi jogát *felfüggesztették*. Nessi Pál, „a szélbal legmozgékonyabb tagja” — mint Fejérváry miniszter mondotta a minap — még tegnap erősen fenyegetőzött, hogy ezen kívül nem is kerül más tárgyra a sor.

— Jót állok érte — kiáltozta.

De azért Nessi nem jött el ma a Házba. A tereméből ki-bejártak a képviselők és témát kerestek.

Időközben hivatalosan is jelentették, hogy Tallián Béla lesz a szerb kongresszus kormánybiztosa. A Ház e rokonsz nves alelnökét aztán mindenki sietett üdvözölni.

A karzat ma is megtelt a szebbik nemmel. Ha senki sem érdeklődik a bosnyákok iránt, ők figyelemmel hallgatták a vitát.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen van: Széll mán miniszterelnök.

Elnök bemutatja Sziklay Ede szepsii képviselő megbízólevelét. Bejelenti, hogy Luby Béla képviselőt csak akkor igazolják végleg, ha 15 napon belül ellene panasz nem érkezik. Végül bemutatja Szeged város kérvényét az önálló vámterület felállítására iránt.

Nyegre László jegyző bejelenti, hogy Bedőházy János a székelly kormánybiztos ügyében interpellálni fog.

### A bosnyák vasutak.

Molnár Jenő: A szóban forgó vasutak nagyon veszélyeztetik Magyarország gazdasági érdekeit. Széll Kálmánnak esze ágában sem volt a vasutakat létesíteni, hanem a hadügyminiszter akaratából építik. Az okkupációról szól ezután hosszabban.

Széll Kálmán miniszterelnök: Az bevégzett tény.

Molnár: Tessék, mindig bevégzett tények elé állítják az országot. (Zajos derűtség.)

A szóban forgó vasutépítés oly drága, hogy az teljesen hihetetlen. Hibáztatja, hogy a miniszter nem terjeszt elő kimerítő kimutatást. Kérde a minisztertől, miben rejlenek azon hadászati érdekek, melyek a vasuti vonal megépítését sürgetik? A miniszterelnök figyelmébe ajánlja, hogy magyar munkásokat is szerződtessen a vasut építésénél. Miután azt látja, hogy a törvényjavaslat Magyarország közlekedési politikájára veszedelmes és csak Ausztria érdekeit tartja szem előtt, azért azt nem is fogadja el.

Széll Kálmán miniszterelnök Molnár Jenő észrevételeire reflektál. Molnár Jenő azt mondta, hogy szólok nem érte a tárgyat, azért ő épen azt igyekszik bebizonyítani, hogy Molnár Jenő nem érte azt. Azt mondja ugyanis Molnár Jenő, hogy minek építünk mi vasutat Boszniában, hiszen ott a lakosság számaránya több vasutat nem kíván. Azt azonban nem veszi figyelembe Molnár Jenő, hogy Bosznia területéhez képest olyan csekély a lakossága, hogy nem lehet a vasutak építését a lakossághoz mérni, hanem elsősorban a területéhez, mert a vasut építés szoros kapcsolatban van a területtel is.

Kifejti, hogy ez a vasut annak a bizonyossága, hogy nem ejtettük el azon tervet, miszerint Magyarországnak kellő összeköttetést biztosítsunk a kelettel. A szóbanforgó vasut elsőrangú fontossága, épen ezért nem érte, hogy a függetlenségi párt miért ellenzi annak felépítését, mikor maga az a párt ugyanezen vonal teljes kiépítését sürgeti, a mi később meg is történhetik, de most takarékosági szempontból nem eszközölhető.

A csatlakozás feltétlenül kívánatos. Kijelenti, hogy a török birodalom, melylyel teljesen jó viszonyban vagyunk, nem fogja ellenezni a csatlakozást. Kéri a határozati javaslat elvetésével a javaslat elfogadását. (Élénk helyeslés a jobboldalon)

### A záró beszédek.

Elnök a vitát bezárja.

Major Ferenc él a zárszó jogával. Helyteleníti azt, hogy a miniszter beszéde után a többség nem hallgatja meg az ellenzék érveit, hanem távozik. Azt fejtegeti, hogy a hármasszövetség a mi érdekeink ellen működik, és hogy Németország tudatosan folytat ellenünk közgazdasági háborút. (Széll Kálmán miniszterelnök kimegy). Megvárom míg bejön a miniszterelnök ur. (Szónok hallgat és csak a miniszterelnök jelenlétében folytatja beszédét.) A jelen törvényjavaslat csak Ausztria érdekeit istápolja, aminek világos bizonyítéka az, hogy a kormány vonakodik eleget tenni azon jogos követelésnek, hogy széles vágányu vasut építsék Szerajevóig.

Széll Kálmán miniszterelnök (akit hivatalos ügyeiben kihivnak.) Nem megyek el! Nem megyek el! Dehogy!

Major Ferenc: Ha ezen célu vágányu vasut meg nem építetik, akkor ütött a pusztulás órája Magyarország közgazdasági terén. Kéri határozati javaslata elfogadását.

### Barta és a miniszterelnök.

Barta Odön határozati javaslata védelmére szólal fel. A miniszter vál szóban nem talált feleletet arra, hogy a magyar érdekek megóvása végett, mit szándékozik tenni a kormány Dalmáciában. A magyar állam tekintélye van

Itt fordult a világ vele,  
Öt szórják versekkel tele  
Négy s öt esztendő Pósa  
S így zeng a sok apróság:

A méh zümmög és a békák  
Brekegnek,  
Nincs jó dolga, Pósa bácsi  
Az aradi gyerekek;  
Kergeti a gyepcsósz bácsi  
Mindenütt,  
S a mikor a füre hágnak:  
Valahová nagyot üt.

Forgács.

## Az agglegény.

Írta: Kóber Tamás.

Hogy miért nem házasodtam meg? Nem tudok rá semmi okot, de elmondom, hogyan történt.

Agglegény voltam a helyzetemnél fogva, nem pedig meggyőződésből. Nem házasodtam, mert nem volt rá semmi okom. Szeretem nem ejtett hatalmába s nem vettem észre, hogy ha a tegnap így telt el, miért ne teljék így a holnap is. Az ember vénül, de egyik nap szakasztott olyan, mint a másik. Ma ha tükörbe nézek, őszarcot látok, de tegnap is ősz arcot láttam, tegnapelőtt is és mégis voltam valamikor

fekete haju ur is. Az ördög tudja, mint esik meg az emberrel a vénülés csodája.

Hát, mondom, egy bizonyos nap épp olyan volt, mint a tegnap, csak csunya volt az idő. Rettentően csunya, amilyen azelőtt csak márciusban lehetett, most pedig decemberben is akad. Szakadt a záporos és sötétség volt fényes nappal is. Hiszen ismerik leírás nélkül az ilyen náthás, locs-pocs időjárást. Hivatalban voltam, mint máskor, megvacsoráltam, mint máskor, vacsora után kávéházba mentem, mint máskor. A megszokott asztalhoz ültem, a megszokott virginiára gyújtottam, az esti laphoz nyultam. Az eső csapkodta a nagy tükörablakot. De ez is megesett már máskor. S akkor csoda történt. Az újságot félrelöktem s úgy ültem, hogy aki nézett, azt hihette, hogy erőltetetten gondolkodom. Pedig nem gondolkodtam, csak láttam valamit. Saját magamat egy kávéházi asztalnál, virginiával a számban, esti lappal a kezemben, de 20 esztendővel idősebben. S egyszerre megfoghatatlanul üresnek éreztem életemet. Hogy én husz év múltán épp úgy itt fogok ülni és közben mindennap itt ültem volt, míg körülöttem egy új világ cserpedik föl, más iskolásgyerekek sietnek a leckére, más lányok kacérkodnak az utcán, más emberek ülnek körülöttem, más kávé él utánam.

Hirtelenében úgy éreztem, mintha a szék, melyen ülök, kikerült volna a föld szférájából s a nagy plánéta forog alattam, de én nem forogok vele. Beleszédültem s végtelenül nyomorúságosnak éreztem az életemet.

Aztán anélkül, hogy gondolkodtam volna, különböző gondolatok jártak keresztül a fejemben: az én életem meddő, a foglalkozásom nem munka, mely valamit teremtene, csak kenyérkereset, melyet fogyasztok.

Ingyen sohsem kaptam semmit, se falatot, se kézszeritást, se csókot. Nagy örömeim nem voltak, nagy bánatokkai nem fizettem meg a nyugaimamért, nagy gondokkal a gondatlanságomért.

Barátom sok van, pajtásom egy sincs. Embereket nem szeretek, ellenségeim nincsenek, akiket gyűlölnék. Egy emésztő masina letéteményezője vagyok. Voltak-e szülem? Szinte nem tudom már. Vannak-e testvéreim? Mintha volnának, de nem kerestem fel őket, mert vacsorára hívtak volna, én pedig megszokásnál fogva irtóztam mindentől, amit nyomban nem lehet megfizetni. Hát mi a lelki életem? Semmi. Esik az eső odakint. Ugy látszik, csak annak van hatása a lelkemre.

Belém kapott az ösztön: keresd föl most a hugodat. Gyerekei vannak, ezek bácsinak fognak szólítani, miután bemutatta, mint ilyen. Mert évek óta nem láttam őket, nevüket sem tudom. Igen, menjünk. A szélroham beszorult az utca sarkába, füttyült, sikoltott és sirt és az ablakra valóságos sortüzet ropogtatott a zápor. Br. Jó ilyenkor idebent, akárhol. A kutyát sem kergetik ki, ha valahol ben van, akárhol.

Aztán — én bizony nem vagyok eredeti ember, eszembe jutott, ami már annyi magam szörű embernek eszébe jut, amikor elszontye-



Ha már künn vagyunk a löversenyterén, ne alteráljon bennünket az a kis ölmos eső, kerüljünk néhány száz lépéssel beljebb a ligetbe, ahol a kertészet csodáival szolgál az érdekes virág-kiállítás. Gyönyörködünk kissé el a palargóniák és orchideák, pálmák és díszfenyők világában s ha lelkünk megtelik a bübajos formák, a színek és illatok csodás hangulatával: mi nemes érzések, mi tiszta gondolatok fakadnak ebből a hangulatból! Ah, a virágok társaságában hogy átfőmálódik a lélek s hogy kivész a szívből minden gonosz emberi indulat! Poétának való hely ez, ám ha nem is vagy poéta, ide jöjj és poéta léssz. A kiállítás kicsiny korzóján asszonyi ruhák suhogása hallik, zene is szól. Hunyd be a szemed, hallgasd a suhogást, szívjd az illatot szomjas tüdővel, sirogassa meg acrod a szellő, rezegtesse meg idegedet a zene lágy rithmusai és taplóból van a szived, ha el nem andalodik.

Mivelhogy pedig mindent látni kell és mindent meg kell tapasztalni, mivelhogy továbbá az élet is olyan, hogy derűre borulás következik és a fényre homály, kapjatok föl velem a dunaparti villamosra és kövessetek. Elvezetlek benneteket a színek pombás birodalmából a szürkeség bonába. Mivelhogy ilyen az élet rendje. Ez a szürke ország — jól sejtitek — az Akadémia. Ott ma husvét van, miután az ugynevezett *nagyhét* betelt. A jeligés levelek sirjából ma van diadalmos feltámadása a pályakoszos szerzőknek. És ott állnak előttünk az akadémiakus bácsik is, a maguk egész kopasz mivoltában. Vegyük csak jól szemügyre őket és látni fogjuk: nini, hisz mumiák ezek, valami történelmetől időből ittrekedt mumiák, csakhogy, kissé aszmatikusan ugyan, lélegzenek is és — biz isten — élnek. Élnek? Igen, valóban élnek a szerves lények életét, pedig hajh, nincs közüük az élethez semmi. Nem az életet szolgálják e különben jóságos és tiszteletreméltó mumiabácsik, hanem tőlünk és az eleven irodalomtól valami teljesen idegen, általuk klasszikusnak vélt életet. Mintha valami dohos kriptaszag feküdne itt a levegőben is.

Mindig divat volt nálunk szidni az Akadémiát, ám a jó mumiák mitsem adnak erre a szidásra. Vigasztalódnak vele, hogy ez csak divat, és elfelejtik, hogy ők az okai, ha az Akadémiát szidni sohasem ment ki a divatból. Ezek csökönyösek. Ezeken nem fog a szidás.

Meneküljünk az akadémiából. Ki az utcára, ki a szabadba, mindegy akárhová, csak el ez eleven halálból valahová a halálos életbe, a hol nincsenek pályázati szabályok, a hol új és izgatató jelszavakkal vannak tele az emberek, a hol mindig ébren vannak és sohasem alusznak. A hol ármány és gonoszság, irigység és gyűlölködés uralkodik, de legalább van eleven élet; élet, a melylyel a hercegi sarj nem tud megküzdeni és pincérnek szegődik; élet, a mely visszaél a halállal és rettentő gáztettet követ el a halálos ágy előtt; megnyitja a halott ajkát és végrendeletet csináltat vele. Mindezek, elhiszem, rémregénybe illő dolgok, de hisz ilyen rémregényekkel van tele az élet. Az élet szerencsétlen és bűnös hősei nem a pályázati föltételek drótján rángatott életet élnek, mint az akadémiái pályaművek holdvilágos hősei, hanem szeretnek és szenvednek, gyűlölnék s ha kell, ölnek is a szívük szerint vérmérsékletük heve szerint.

Az a gyönyörű palota ott a Duna partján nem tart közösséget az étellel: a meddő szóörklés, ósdi előítéleteken való kérődzés, haszon-talan és me'ldő munkásság tanyája ez. Ragadna inkább fáklát a kezébe, hogy vezetné a magyar irodalmat a fáklá biztos fénye mellett új, szép értékes utakra. Ám ezt a mumiák

nem teszik. A legnagyobb magyar szobrát, ha nem állana amugy is háttal az Akadémiának, meg kellene fordítani, hogy úgy álljon. Még ércebe öntve sem nézheti Széchenyi István, hogy nemes szándékait ama diszes palotában menyire meghamisítják.

## MULATSÁGOK

(=) **Népünnepély a városligetben.** Pünköd első napján, e hó 18-án nagyszabásu népünnep lesz a városligetben, melyet jótékony egyházi célokra rendeznek. A népünnep két részből fog állni: délutánból és estéből, utóbbi táncmulatsággal egybekötve. A népünnep délutáni része alatt *négy zenekar* fog a ligetben játszani: a *szegei honvédezenekar* sétahangversenyt rendez, a tánckörben *cigányzene és csimpolya* hangjai mellett bemutatják az egyes nemzetiségek táncait, a bejáratoknál pedig az *ujaradi gyermekzenekar* fogadja a közönséget. Arról talán felesleges is szólni, hogy emellett a délután alatt mulatságosnál mulatságosabb előadások fogják szórakoztatni a közönséget.

(=) **Az aradi magyarnyelvtérjesztő, betegsegélyző és temetkezési egyesület pünkösd második napján** a csálai nagyerdőben, két zenekar közreműködése mellett saját pánztára javára jótékonycélu zártkörű majális rendez.

## Láng Lajos

### hivatalba lépése.

(Üdvözlő- és beköszöntő beszéd.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 10.

Láng Lajos, az ujonnan kinevezett kereskedelemügyi miniszter ma délelőtt tíz órakor fogadta a kereskedelmi miniszterium tisztikarát. A tisztikar zsufolásigmegtöltötte a miniszterium nagytermét, sőt egy része künn rekedt. A minisztert beléptekor lelkes éljenzéssel fogadták, amelynek csillapultával Nagy Ferenc dr. államtitkár a következő beszéddel üdvözölte a minisztert:

Nagyméltóságú Miniszter ur. Kegyelmes Uram! Ő császári és apostoli királyi Felsőge legmagasabb kegye Nagyméltóságodat ezen miniszterium élére állítván, az egész tisztikar nevében üdvözölöm diszes állásának elfoglalása alkalmából. Legyen meggyőződve Nagyméltóságod, hogy e kipróbált tisztikar minden egyes tagja a legnagyobb odaadással és buzgalommal fogja támogatni Nagyméltóságodat nagy és nehéz feladatának teljesítésében. Tenni fogja ezt nemcsak meggyökeresedett tisztviselői köteleességérzetéből kifolyólag, hanem őszinte tisztelettel és bizalommal Nagyméltóságod nagyrabecsült személye iránt, tudván azt, hogy Nagyméltóságod eddigi hosszu közpályáján sokszorosán bebizonyította, hogy azokkal a kiváló tulajdonságokkal rendelkezik, melyek a miniszterium sikeres vezetéséhez nélkülözhetetlenek.

A viszonyok, melyek között Nagyméltóságod e miniszterium élére lép, kétségkívül a lehető legnehezebbek. Rendes körülmények közt és kedvező közgazdasági fejlődés mellett is e miniszterium sikeres vezetése mély államférfiúi belátást, nagy erélyt és kitartást követel. Mennyivel súlyosabb feladat vár tehát Nagyméltóságodra, amidőn, sajnos, gazdasági életünk már huzamos idő óta pang s a meggyengült társadalmi erők fokozott állami támogatásra szorulnak; a midőn már a végső szükség előtt állanak, hogy abból az ideiglenes és bizonytalan helyzetből, melyben közgazdasági szervezetünk már oly régen tengődik, mielőbb kivezzünk s oly véglegesen biztosított állapotot teremtenünk, a mely lehetővé teszi, hogy az ország ismét megerősödjék és felvirágozzék. De bárha jól tudjuk, e cél elérése elé még

nagy akadályok tornyosulnak, az ország érdekében reméljük, hogy Nagyméltóságod ereje és képessége azokat sikeresen le fogja küzdeni. (Élénk éljenzés)

A magam részéről élénken sajnálom, hogy Nagyméltóságod ezen nagy és fáradsalmas munkájában e tisztikar élén már nem osztozhatom. De biztosíthatom Nagyméltóságodat, hogy megnyerő egyénisége iránt régóta érzett tiszteletem nagyrabecsülésem és rokonszenvem mellett a legnagyobb készséggel állottam volna oldala mellé, ha saját személyes körülményeim ezt nekem megengedték volna. Ennek bizonyítékául szívesen ajánlom fel szolgálataimat Nagyméltóságodnak más minőségemben is s őszintén kívánom, hogy új nagy hivatásában minél nagyobb szerencséje és sikere legyen. (Hosszan tartó élénk éljenzés).

Láng Lajos kereskedelmi miniszter, meleg kézzoritást váltva az államtitkárral, ekkép válaszolt:

Kedves barátom! Igen tisztelt uraim! (Halljuk!) Midőn ő Felsőge kegyelméből a kereskedelmi tárca vitelére vállalkoztam, teljes tudatában vagyok azon nagy feladatoknak és még nagyobb nehézségeknek, melyek megoldása és leküzdése rám várakozik. S ha mégis vállalkoztam, tettem ezt abból a köteleességérzetből, a mely mindnyájunkat kell, hogy vezessen, a kik a közügyek terére léptünk.

Midőn a kormány elnöke és a nemzet politikai vezére az adott viszonyok közt nem csak legégetőbb, de legsürgősebb kérdésekben engem tisztelt meg azzal a bizalommal, hogy munkatársául szolitott fel, nem térhettem ki a megbízatás elől, habár éreznem kellett, hogy a feladatok és nehézségek óriási sulya alatt összeroskadhatok. (Tetszés.)

E ház, t. uraim, a köteleességteljesítés háza a melyben a jeles és nagyérdemű férfiak egész sorozatát tiszteltük. S van közöttük, aki aranybetűkkel írta be nevét a nemzeti elismerés kincses házába. A kegyelet szentesítette hagyomány hozza magával, hogy az utód e helyen és ebben a pillanatban megemlékezzék közvetlen elődjéről. Engedjék meg tehát, hogy mi is megemlékezzünk arról a férfiról, a ki nek nagy és nemes tulajdonságai annál fényesebben ragyognak, mivel sötétebb gyászba borított bennünket a tragikus végzet, a mely oly korán és könnyörtelenül oltotta ki az ő életét.

Az e yészet durva keze azonban csak azt pusztíthatta el, a mi földi és mulandó. Non omnis moritur! Az ő halhatatlan lelke itt maradt és él közöttünk, az ő szeplőtlen jelleme, fenkölt gondolkozása és hazafias köteleesség-tudása e ház elidegeníthetetlen drága öröksége marad, melyet féltékenyen fogunk megőrizni. (Élénk tetszés.)

Fogadják t. uralm, köszönetemet a megtisztelő és szívélyes fogadtatásért. Legyenek róla meggyőződve, hogy az irántam tanusított bizalmat hasonló bizalommal fogom viszonzni, és hogy senki sem lesz büszkébb az önöket megillető elismerésre, mint épen én (Élénk tetszés), nemcsak azért, mert a ház első hivatalnoka vagyok, hanem azért is, mert az urak legnagyobb részét a közélet más mezejéről személyesen ismerem és ne' egyhez önök közül régi barátság és rokonszenv fűz.

S az államtitkár ur ő méltósága fogadja még egyszer és nyilvánosan is őszinte sajnálatomat a felett, hogy kipróbált munkásságát nélkülözni fogjuk azon a kiváló helyen, amelynek csak díszére vált (Élénk éljenzés), de fogadja egyszersmind szívbeli köszönetemet azon nagybecsű ígéreterért, hogy nagy képességét és tudományát, habár más minőségben, ezentul is

a hivatal rendelkezésére bocsátja. Fogadják uraim, még egyszer köszönetemet és üdvözlőtemet. (Hosszantartó, lelkes eljenzés.)

A fogadtatás a tisztikarnak szakosztályonkénti bemutatkozásával ért véget.

## Nyílt levél

**Leszkay András**hoz.

(Fedák Sári és a „művészet.”)

Arad, május 10.

A *Pesti Napló* tegnapi számában „Nyílt levél Leszkay András

A cikk belső tartalmánál fogva, de egyébként is érdeklő az aradi közönséget s ezért azt a következőkben adjuk:

Tisztelt uram! Különös szeretettel vagyok önhöz, mert ismerem abból az időből, amikor még deli legény volt és urí passziója fűzte a színészethez. Vidéken még sokan vannak a színészet régi nagylelki mecénásai. Abban a korban, amikor missziót hordozott Thespis kordejé, a szinpártolás volt a hazafiság legköltésesebb és így leguribb formája. A misszió el-elsikkadt, de a szintársulat elég drága mulatság ma is és az, aki e passzióra költötte el a vagyonát, most e passziókból kénytelen megélni. Ez az ön tragikumája; szeretettel együtt részvételemet küldöm önnek érte.

Nem fogok most arról a szellemről beszélni amely a Magyar Színház pultja mögött várja kezeit dörzsölve a kuncaftokat. Nem fogok haszontalanul menydörögni e műintézet ellen, amelyben a férfi színészek úgy érzik magukat mintha klavirműsziereknek szerződtek volna őket és amelyben a szinpadai hölgyek nagy része lejátsza a színésznői cím díját. Sajnos ezen a téren mit sem ér a kup'ipredikáció.

Nem a kórikus morál szempontjából szölok önhöz, hanem olyan hangon, amelyen, azt hiszem mi ketten is megérjük egymást: üzleti hangon. Azt szeretném megértetni önnel, hogy abban a pillanatban, amikor ön átvette a színházat, üzleti szempontból is teljesen ehibázta a dolgát. Annaira, hogy az ön anyagi bukása természetesen, kikerülhetetlen és a dolgok világos redjéből folyó.

Ön a szinpadát, a repertoárját, a társulatát, sőt egész egzisztenciáját át adta tizszázaléknyi rebachra Fedák Sári kisasszonynak, ez érdekes talentumu hölgynek, akiben azonban az okosan számító cinizmus és a türelmetlenség sokkalta nagyobb a talentumnál. Vitázni vele, vagy róla, szintén haszontalan munka lenne. Ő, amikor harcba indul az olcsó dicsőségért és a pénzért, büszke önértéssel simogatta meg hódításának gömbölyű fegyvereit. Tudta, hogy a közönség meghódítása nagyon egyszerű probléma; elég ahoz ennyi is és kár volna bevárnia művészi egyéniségének kifejlődését. És igaz volt: Mi bomlottunk a szép formákért és a féktelen szilajdságért, amely azonban nem egy tuláradó temperamentum, hanem egy önfeláldozó, készséges rabszolga szilajdsága volt. A színház estéről estére megtelt Fedák-éhes közönséggel és ha ön ekkor megmosolyogta a szemforgatókat, akkor önnek is igaz volt, mert ön pénzt akar és nem erkölcsi sikereket. De viszont, ha én mosolyogtam önön, akkor nekem is igazam volt, mert tudtam, hogy a Fedák kisasszony testi formái vajmi ingatag alap egy üzleti vállalatnak és hamar eljön az ideje, amikor ez a látszólag rózsás existencia kitáncol az ön lábai alól. A közön-

ségnek a Magyar Színházban nem kell sem szindarab, sem anszamlé; a közönségnek Fedák Sári kell. Vakmerő, fesztelen, lármás Fedák Sári, aki nemcsak kanapékon, nemcsak dramaturgiai szabályokon ugrik át jól megformált lábszáraival, hanem minden elképzelhető színházi és orfeumi nívón is. Hogy ez mennyire igaz, azt eléggé bizonyítja a „Fifin” sikere is. Mindenféle trefát félre téve, bátran mondható, hogy ez a darab annyira elméletlen, hogy az már c-uda. Az ember megborad, ha elgondolja hogy ennek a „darab”-nak a szinrehozatalában hány ép-kézláb ember fáradozott: másolók, rendezők, muzsikások, színészek, szinpadai festők, kulissza-tologatók — holott az Alföldön munkáshiány van! És a „Fifin”-nek hallatlan sikere volt. Ma már nincs, mert Fedák Sári nem alakít benne. A közönség csak őt akarja látni a híres fürdési jelenetben. Budapesten ugyan nagyon sok hölgy van, aki hajlandó volna ennyire, sőt még ennyibbre levetkőzni helyette, de a közönségnek nem kell más senki és — a „Fifin” azóta nem kerülhet színre a Magyar Színházban. Megbukott a huszonhatodik előadásán.

Vagy ha ez nem elég bizonyíték, itt van a legujabb darab: a „Herkules munkái.” Már franciául is olyan borsos, hogy Párisban a jó társaság legfőlebb megnézi, de — nem beszél róla. Mondom, franciául is borsos, hát még magyarul. Hisz tudvalevő, hogy a magyar fordítóknak az a legfőbb ambíciójuk, hogy ha kezükhöz kaparinthatnak egy ilyen darbot, lefőzzék a szerzőt. Ez is egy a neme a sovinizmusnak: megmutatni, hogy mi jobban tudunk disznózkodni, mint Páris maga. Pedig ezt a darabot nem a fordító sujtásozta föl. Ellenkezőleg, ő — úgy tudjuk — enyhítésre törekedett. Hanem azután három munkabíró szittyá feküdt neki a fordításnak, hogy ne hagyjon rajta foltot szárazon. Kávéházi asztalnál, bohémtyákon, szeparékben nem hangzódhatott el trágárság, hogy fölön ne csipjék és rá ne varrják e darabra gombnak. Szóval a „Herkules munkái” kitűnő munka, teljesen a direktorok szájizének való. És lám, a Magyar Színház mégis üres. Mert a közönség a disznóságot mindenütt szereti, de a Magyar Színházban csak Fedák Sári akarja. Ez ugyan c-ökönnyőség, de van rá elég példa. Majd a kávések megmagyaráznák önnek, hogy miért tódul az egyik kávéházba érthetetlen okokból a közönség és mint hagyja üresen a másikat, ugyancsak érthetetlen okokból.

Nem naivítás, ha azt mondom, hogy csak egy örök van a földön: a művészet. Ez üzleti beszéd, amit minden középszerű színészdirektor megért és úgy fordít át a maga nyelvére, hogy egy színháznak csak a becsületes anszamlé és a következetes, szilárd program lehet az alapja. Más színházigazgatónak a legfőbb törekvése, hogy társulatának minden legkisebb erőjét kiaknázza, fölhasználja. Az ön társulata javarészeben olyan művészekből áll, akiknek együttes játéka évekké elelőtt nagy közönséget vonzott. Ön ez erőket statisztikákká degradálta a saját színházában egy primadonna kedvéért, holott a primadonna csak addig hasznos, amíg ő illeszkedik be az anszamléba és nem az anszamlé illeszkedik ő köréje.

Szeretném, hogy ön igaz magyar zseni létére is megértse e száraz üzleti beszédemet. Ön egy szép egzisztenciával, mi pedig egy formás színházzal gazdagodnánk általa.

Tisztelettel

N. E.

## SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

### A színház műsora:

**Vasárnap:** Délután: Tót leány, népszimű. Este: Boccaccio, operette. (Páros bérlet.)  
**Hétfő:** Katalin, operette. Bemutató előadás.  
**Kedd:** Katalin, operette.  
**Szerda:** Délután: A király házasság, ifjusági előadás. Este: Katalin, operette. (Páratlan bérlet.)  
**Csütörtök:** Mongodin ur felesége, vígjáték. (Páros bérlet.)  
**Péntek:** Beccület, szimű. (Páratlan bérlet.)  
**Szombat:** Faust, opera. (Páros bérlet.)

### Boccaccio.

— Május 10. —

Az új színi szözonnak még az elején vagyunk, még mindig bemutatkozások folynak, dacára annak, hogy a Boccaccio a második operett, ami a megnyitó óta színrekerült. Bemutatónak lehet nevezni azért, mert az énekes személyzet tagjai közül ma azok léptek fel, akik az első operettben szerephez nem jutottak.

Ennélfogva kínálkozik az összehasonlítás az új és a régi társulat operett-előadásai között. Lehet, hogy ez a párhuzam nem lesz plasztikus, tekintve azt, hogy Leszkay inkább és elsősorban a táncos angol operetteket portálta, a Boccaccio azonban a régi szözonnak éppen utolsó napjaiban ment s így az összehasonlítás még közelfekvő.

A legfőbb különbség, ami a néző szemé előtt első pillanatra feltűnik, az, hogy míg az új társulat jobb anszamlét, hatásosabb összjátékot tud produkálni, addig Leszkay operett-személyzetének kimagaslóbb alakjai voltak. Aki az összbnyomások embere, az nagyobb élvezetet talál az új társulat operett-előadásaiban, aki azonban el tud választani egyes alakításokat és énekszámokat a darab egészéből, ki tud emelni s külön tud választani egy-egy szereplőt a darab cselekményétől, az szivesebben elismeri a régi társulat operett-személyzetének felsőségét. Így értem: *Mányai* Arankának koloraturája uralta a finálékot, vezetője volt az együttes-énekeknek; *Felsh* Rózsi és *Rubos* Arpád operett-alakításai hatalmasan éreztették a többiek — gyengeségét és így tovább a régi társulat egynehány tagjaira. Vagyis olyanformán van az ember, mint a sűrű fillérral és a ritka koronával, hogy a hasonlatunk időszerű legyen. Ertve a sűrű filléreket az új társulatra.

Szó sincs róla, *Haller* Irmának hangja van, talán több is, mint amennyivel ma egy primadonna megél, koloraturája azonban nincs akkora, hogy avval olyan hangmennyiséget vezessen, amit a szintársulat tekintélyes énekkara produkál. A művezetőség érzékére vall, hogy segít magán *Karácsonyi* Mariskával, aki ma sokkal több hang-tehetséget árult el, mint eddig.

A címszerep személyesítője *B. Répassy* Gusztó volt, akiről első helyen kellett volna szólanunk. Ma lépett föl először nagyobb kaliberű szerepben s választása szerencsés volt. Azt hiszem, nem tulozunk, ha alakítását és játékát az elődje alakítása fölő helyezzük. Hangja annyi van, amennyi operett-szerepekre bősegesen elég, játéka eleven és természetes, szinpadai alakja, már a milyen értelemben erről operettekben szó van, csinos. Mai fellépéséből azt következtetjük, hogy ő lesz az operettek vonzó ereje. Határozottan megnyerte a közönség tetszését, mert sokat tapsolták, különösen az utolsó felvonásban *Haller* Irmával énekelte olasz duettjéért. Egyáltalában az énektörök és kvartettek kifogástalanok voltak s meglátszik rajtuk a karmester zenei gyakorlati és ügyessége.

Sz. Karácsonyi Mariskáról már szöltünk a dicséret hangján, nem tehetjük azonban ugyan-



nél bizonyosabb, hogy a kongresszus Arad előterjesztését elfogadja. S tekintve azt, hogy a reform behozatalával senkire jogtalan teher nem hárul, a városok ellenben indokolatlan kiadástól szabadulnak meg, valószínű, hogy a belügyminiszter is hozzájárul a városok kérelméhez.

## TANÜGY.

(—) Szuppan Vilmos miniszteri biztos a Somogyi Gyula igazgatása a att álló aradi felső leányiskola vizsgálatát ma befejezte s a tapasztalatok fölött teljes megaláztatásnak adott kifejezést. Ma délelőtt átjött Temesvárról Marsich Rozina, az ottani felső leányiskola igazgatója is s az iskola tanestületével együtt megállapított abban, hogy az évről vizsgálatok június hó 28-án s a következő napokon lesznek. A vizsgálat megtartására a temesvári tanári testület jön át Aradra, de közelebb már az aradi felső leányiskola is megkapja a nyilvánossági jogot s jövőre az aradi tanári testület tartja már a vizsgát. Szuppan Vilmos holnap reggel utazik haza Budapestre.

(—) Miniszteri biztosok. A kereskedelemügyi miniszter az aradi városi felső kereskedelmi iskolához a folyó tanévi érettségi vizsgálatokat miniszteri biztosi minőségben Fuhrmann Ferenc dr. kereskedelemügyi miniszteri osztálytanácsost, a temesvári városi felső kereskedelmi iskolához pedig Nesnera Aladár aradi ipari szakiskolai igazgatót küldötte ki.

## Vigéc kereskedők.

(A megrendelés-gyűjtés újabb baja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 10.

Midőn általában az a panasz hallatszik, hogy a szerencsétlen vigéctörvény célját tévesztette és nem hozta meg a várt eredményt, s a midőn kereskedői s iparos körökben egymás után ankéteznek s azokat a feltételeket keresik, mivel e törvény hiányait takargatni kellene, a legjobban illetékes kereskedelemügyi minisztérium elvi jelentőségű határozatok alakjában nyitja meg azokat az egérszabályokat, melyeken az idegen kereskedő és vigéc bántódás nélkül kifuthat.

Igy legutóbb egy konkrét esetről kifolyólag a kereskedelmi miniszter kimondotta, hogy magához a kereskedőhöz vagy iparoshoz eljárása közben intézett szóbeli megrendelés átvétele nem ütközik a törvénybe. E szerint jövőben maga a kereskedő fog vigéckedni, vagy ha ez terhére esik, a vigécet kereskedő-társnak veszi, s a vigéc, aki csak névleg kereskedő, élvezni fogja a kereskedő azon jogát, hogy megrendelést felvehessen.

Már most tessék disztigválni s meghatározni, hogy valaki a vigéc-kereskedő unszolására, vagy a saját elhatározása folytán rendelt.

Ily engedmények mellett ne csodáljuk egy csehországi ablakredőny gyárnak azon szemérmetlen hirdetését, hogy alkalmazandó ügynökeinek nemcsak magas jutalékokat ajánl, hanem a magánfeleknek a megrendelés felvételét is biztosítja.

A kereskedelmi minisztérium ezen elvi határozatában kimondja ugyan, hogy a magánfogyasztót megrendelés felvétele végett felkeresni tilos, nem tesz azonban arról a módról, melyet az idegen kereskedők gyakorolnak, midőn nyilván a törvény kijátszása végett ezrelével küldenek egyes városokba hirdetéseket, ajánlatokat, értesítéseket stb. boríték alatt a magánfeleknek, jelezve egyben, hogy utazójuk vagy a cégtag ekkor és ekkor érkezik az illető városba s megrendeléseket elfogad.

A megrendelés klerószakolásának ez is egy módja. Az ilyen felhívások rendszeren oly alakban vannak — gyakran válaszbélyeggel —

fogalmazva, hogy megrendelő levélnek használatos s egy ilyen visszakapott lap után akadálytalanul eszközölhető a vigéckedés.

Kivánatos volna, ha a megrendelésre való rábírási tilalom ezen tömegesen küldött megrendelési lapokra is kiterjeszhetnék.

## Negyvenezer ember tűzhalála.

(Borzalmas katasztrófa egy szigeten.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 10.

Tegnap már egy táviratunk hirt adott arról a rémséges katasztrófáról, melynek egy tűzhányóhegy kitörése következtében Martinique szigete volt a színhelye és a mely St.-Pierret várost összes lakóival elpusztította.

Kiderül mostan, hogy a Pelée, egy folytonosan működésben levő tűzhányó, már negyedike óta veti ki a hamut és tüzes lavát, de a dolognak, mely gyakran megtörtént, nem tulajdonítottak nagyobb fontosságot és veszedelemtől egyáltalán nem tartottak.

E hó 7-ikén bekövetkezett a katasztrófa, melynél rémségesebb régen nem fordult elő.

Még közelebbi adatok hiányoznak, csak a Martinique közelében levő hajók jelentéseiből lett ismertté a katasztrófa, de már ezekből a jelentésekből is nyilvánvalóvá lesz, hogy annyi ember pusztult el, mint az utolsó évtizedekben egyszerre még soha. Az utolsó jelentések azok számát, kik a tűzvészben és a tengerben a katasztrófa következtében halálukat lelték, negyvenezer főre teszik.

Mai távirati értesüléseink a következők:

### Hogyan történt a katasztrófa?

New-York, május 10.

Martinique szigetén a Pelée tűzhányó hegy kitörése rettenetes katasztrófát okozott. A Roddam gőzös, a mely 7-én St.-Luciából Martiniquebe ment, délután visszajött azzal a jelentéssel, hogy St.-Pierret teljesen elpusztította a tűzhányó és a lakosság legnagyobb része odaveszett. A kikötőben lévő hajók is mind elpusztultak. A Roraina gőzösnek állítólag egész legénysége odaveszett.

A Roddam is egészen meg van rongálva. A kapitány súlyos égést sebeket kapott s a legénységből tizenhét ember meghalt. A tűzhányó már május 4-én óriási mennyiségű hamut vetett ki, azonban a lakosok az eddigi tapasztalatok alapján azt hitték, hogy a kitörés csak május közepe táján fog bekövetkezni, de a lavafolyás már hatodikán kezdődött és csakhamar oly hatalmas lett, hogy St.-Pierre várost egészen elborította. A kitörések azóta szakadatlanul ismétlődtek.

Páris, május 10.

A tengerészeti miniszter azt táviratozta Suchet páncélos cirkálóhajó parancsnokának, hogy kimerítő távirati jelentést küldjön a szerencsétlenségről, amely Martinique szigetet érte.

A Suchet parancsnokától ma délután 2 órakor a következő távirat érkezett ide:

A Suchet páncélos hajó a Pelée nagy kitörésének napján a szigethez közeledni igyekezett, de mindössze csak harminchárom embert tudott fölvenni, mert a hamu oly sűrűn esett a hajóra, hogy a hajósok alig tudták elviselni. A megmentett emberek borzasztó állapotban voltak.

A katasztrófa reggel következett be, miután még a sziget lakóira nézve is tünetlen

hőség volt. A kikötőben lévő hajók eltűntek a tüzese alatt. A kitörés következtében megszakadt Guadelouppal a távirati összeköttetés.

Martinique kormányzójának titkárától ma délből távirat érkezett, a mely hajmeresztő részleteket közöl a tűzhányó hogy pusztításáról.

A távirat szerint semmi remény sincs arra, hogy St.-Pierre lakosságának csak egy csekély töredéke is megmenekült volna. A kormányzó annak az aggodalmának ad kifejezést, hogy a katasztrófának legalább huszonezer ember esett áldozatául.

### Iszonyu pusztulás.

Páris május 10.

A gyarmatügyi miniszter ma este hat órakor a martiniquei kormányzó vezértisztikárától két táviratot kapott. Az egyiket e hónap 8-án reggel, a másikat este adták föl. A vezértitkár azt jelenti, hogy a kormányzó távollétében, aki a veszedelem helyére ment, a Fort de Franceban rendelkezésére álló összes gőzösöket elküldte, hogy segítséget vigyenek St.-Pierre lakosságának.

A tengerészeti miniszterhez érkezett táviratban a Suchet parancsnoka megerősíti, hogy Saint Pierre városát és környékét, meg a kikötőben veszteglő hajókat a tüzes elpusztította.

L'Hucre vezértitkár táviratban értesítette a gyarmatügyi minisztert, hogy a Suchet cirkáló csak néhány sebesültet vehetett földézetére s azt hiszi, hogy az egész lakosság elpusztult. A kormányzóról nem kapott hirt. Azt hiszik, hogy Mouttet kormányzó is meghalt. A posta- és távirókezelőségétől eredő hír szerint Martiniquekel az összeköttetés kábeltörés következtében megszakadt.

E hírek megérkezése után félárbcra bocsátották le a zászlót a gyarmatügyi minisztériumban.

Az összes lapok a st. pierri katasztrófával foglalkoznak. Azt mondják, hogy a szerencsétlenség, a mely csak Herkulánus és Pompéji pusztulásával hasonlítható össze, az egész civilizált világ részvétét kell hogy felköltse.

A tengerészeti és hadügyi hivatalban ma sok ember jelent meg, hogy részleteket tudjon meg a katasztrófáról. Bougenot ültetvényes képviselőjétől, Liottiertől Fort de Franceból telegramot kapott, a melyben azt mondja, hogy St.-Pierrebe akart menni, de nem köthetett ki, mert a tengerpart tele volt hamuval és a város porfelhőben volt.

A megmenekültek között van Trillard st.-pierrei főügyész és a családja. Gerould Rihard guadelapi képviselő a gyarmatügyi miniszter-től segítséget kért. A kormány mindjárt a képviselőház összeülése után pénzsegélyt fog javasolni.

### Tizennyolc hajó elégett.

Hamburg, május 10.

Egy itteni kiviteli cég Karakaszból ma ezt a kábel-táviratot kapta: St. Pierre-t, Martinique szigetén, a Pelée tűzhányóhegy kitörése teljesen elpusztította, csak harminckét ember menekült meg. Tizenöt hajó a legénységgel együtt megsemmisült. Sok hajó, a mely a környéken volt, megrongálódott.

New York, május 10.

A la pointe a pitrei amerikai konzul azt táviratozta Hay külügyminiszternek, hogy tegnap reggel 7 órakor St.-Pierre tüzzel, gőzzel és füsttel volt borítva. Husz ember megmenekült. Tizennyolc hajó elégett és az összes rajta lévő emberek elcsúszottak. Az amerikai konzul állítólag családjával együtt odaveszett. A Westindia and Panama Telegraph Company távirati-





A közuti vaspálya társaság a kérelem teljesítésével mindenestre a közönség érdekeit mozdítaná elő, s reméljük, hogy a mennyiben a társaság érdekeit a forgalom kiterjesztés nem esorbitja, eleget fog tenni a kérelemnek.

## Makó város pöre az arad-csanádi vasutak ellen.

(Elvi döntés a Kurián.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 10.

Megemlékeztünk a Kuriának döntéséről abban a perben, a melyet Makó városa indított az Arad-csanádi egyesült vasutak részvénytársasága ellen.

Makó városa az aradi kir. törvényszékhez érkezett beadványában azt kérte, hogy a részvénytársaság 1898. évi május 22-én hozott határozata, a melylyel Major Miklós Makó város képviselőjeként választott a társaság igazgatóságába, megsemmisíttessék; és hogy a részvénytársaság az alapszabályok oly értelmű módosítására köteleztessék, mely szerint Makó városnak a társulat ügyeibe részvényei arányában befolyás biztosítottatik, úgy, hogy Makó város képviselete saját kebeléből az igazgató-tanácsba a többi tagokhoz hasonló natáskörrel egy tagot választ-hasson.

Az akták a Kuria döntésével most érkeztek le Aradra. A mi a végzésekben foglaltatik, annyival érdekesebb, mert a kir. Kuria ítéletével fontos elvi döntést hozott. Kimondta, hogy az alapszabályok módosítása iránt a részvényesek kereseti jog a kereskedelmi törvény X. cím II. fejezete értelmében nem illeti.

Az aradi kir. törvényszék Makó városát mindakét keresetével elutasította. Az elsővel azért, mert a közgyűlés szabályszerűen folyt le, a másodiknak elutasítását az ítélet ezzel indokolta.

Az 1875. évi XXXVIII. tc. 156. §-a értelmében az alapítóknak vagy másoknak biztosított előnyök az alapszabályokba felveendő, mert ellenkezőleg a társaságra kötelező erővel nem bírnak, az említett jog pedig ezen részvénytársaság alapszabályaiba felvéve nem volt. Az alapszabályoknak e részben hiányát pedig nem pótolhatja a közgyűlés határozata, sem az igazgatóság ígeretei, mert a törvény idézett rendelkezése abszolút, mely a felek ellenkező, vagy eltérő rendelkezését kizárja, s ennél fogva a törvény ezen rendelkezésével szemben sem a közgyűlés határozata, sem az igazgatóság nyilatkozatai a társaságot kötelező érvénnyel azoknak nem mondhatók.

A nagyváradi kir. ítélőtábla az elsőfoku ítéletet az első részében jóváhagyta, de másik részét megváltoztatta. Kötelezte a részvénytársaságot, hogy az alapszabályokban előírt módon azonnal egybehívandó rendkívüli közgyűlésen alapszabályainak az igazgatóság választására vonatkozó rendelkezését akként változtassa meg, hogy Makó város képviselete az igazgatóságba a többi igazgatósági tagokhoz hasonló hatáskörrel saját kebeléből egy tagot választ s ha az alapszabály módosítása e tekintetben megtörtént, köteles az alperes részvénytársaság igazgatósága a rendkívüli közgyűlés napjától számított 15 nap alatt az alapszabálymódosításnak fentebb megállapított szövegét az alapszabályokra feljegyezni és azt az aradi kir. törvényszéknek bejegyzés végett bemutatni.

A királyi Kuria az elsőbíróság ítéletét változtatlanul helybenhagyta. A Kuria ítélete így szól:

A másodbíróság ítéletének felperest az 1898. évi május 22. tartott közgyűléséről felvett jegyzőkönyvben 2. pont alatt foglalt közgyűlési határozat megsemmisítése iránt előterjesztett kereseti kérelmével elutasító része, indokaiból helybenhagyatik; az alperes rész-

vénytársaság alapszabályainak módosítása iránt előterjesztett kereseti kérelmet tárgyzó része azonban megváltoztattatik, s e tekintetben az elsőbíróságnak felperest kereseti kérelmével elutasító ítélete hagyatik helyben, indokai alapján s a kereskedelmi törvény 176. és 179. §-aira való hivatkozással is.

Ezzel az érdekes pör, a melylyel különösen Csanádmegye köreiben sokat foglalkoztak, végleg elintéztetett, és az arad-csanádi vasutak igaza Makó városával szemben elvitázhatatlannul biztosítva lett.

## Vidéki kereskedők értekezlete Aradon.

(Sándor Pál lejtétele.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 10.

Pünkösöd első napján, mint jeleztük, Aradon értekezletre gyűlik össze Arad-csanád- és Békés-vármegye több kereskedője, hogy a vidéken működő fogyasztási szövetkezetek mestersegesen támogatott versenye ügyében tanácskozásokat folytasson. Az értekezletnek kiváló érdekességet ad, hogy azon részt vesz Sándor Pál országgyűlési képviselő is, akit a parlamentbe jutása óta a kereskedelmi érdekek egyik leghivatottabb védelmezőjének tartanak, s aki a képviselőházban több ízben szóvá is tette a fogyasztási szövetkezetek dolgait.

Az értekezlettel ma esti ülésen Tedeschi Viktor elnöklésével foglalkozott az Aradi Kereskedők Köre, a melyet az érdekelt vidéki kereskedők az értekezlet összehívására fölkérték.

A kör határozata szerint a gyűlést pünkösöd vasárnapján délután három órakor, a kereskedelmi akadémia nagytermében tartják meg. Ugyanaznap délelőtt tizenegy órakor, az Aradi Kereskedők Köre helyiségében, a vidéki kereskedők előértekezletre gyűlnek össze. A gyűlésre a Kör meghívja az aradi kereskedelmi iparkamarát, az aradi Loyd-társulatot, továbbá az aradi kereskedő-lézőket.

Sándor Pál országgyűlési képviselő valószínűleg vasárnap a déli vonattal érkezik Aradra. Tiszteletére vasárnap este a Kör társasvacsorát rendez.

A gyűlés, valamint a társasvacsora rendezésére a kör bizottságot küldött ki, amelynek tagjai: Tedeschi Viktor elnök, Wechsler József, Hegyi Albert, Keppich Zsigmond, Kálmán József, Weinberger János, Funkelstein József, Glück Dezső, Singer Sándor és Faragó Rezső ügyvezető-titkár. A társasvacsorára ugyanezenkél lehet jelentkezni.

A pünkösdi gyűlésre a napokban küldik szét a meghívókat. Azok a vidéki kereskedők, akik esetleg nem kapnának meghívót, szintén részt vehetnek a gyűlésen, de tartoznak ezt a gyűlést megelőző előértekezleten bejelenteni.

## EGYESÜLETI ÉLET.

(\*) Az aradi kaszinóegylet vasárnap folyó hó 11-én délelőtt 11 órakor saját helyiségeiben (Szabadságtér) tartja rendes évi közgyűlését, Mivel az egylet jövőjére nézve fontos dolgok vannak készülöben, kérjük a tagokat minél számosabban megjelenni. Kádas Antal, titkár.

(\*) Az aradi ipartestület előjárása f. hó 12. évi hétfőn d. u. 5 órakor az alábbi tárgyszorozattal rendes közgyűlését tartja; 1. Az elnök előterjesztései. 2. Előző ülés jegyzőkönyvének felolvasása s hitelesítése. 3. Áril havi jelentések és számadások. 4. Iparigazolvány tulajdonosok közötti változások. 5. A kir. kereskedelmi miniszter leirata a vasárnapi munkaszünet némi módosítása tárgyában. 6. U. annak leirata a testületi munkaadók, segédek és tanoncok lajstromának szakonként és munkaadónként leendő csoportosítása tárgyában. 7. A keres-

kedelmi és iparkamara értesítése a m. kir. honvédség részére eszközözendő bórnemű munkák szállítása tárgyában. 8. Az aradkerületi iparosok rokkant és nyugdíj egyesületének átirata. 9. Előterjesztés a június hó 1-én rendezendő nyári multság érdekében. 10. Indítványok. 11. Szabadítások.

(\*) Vörös-kereszt egyleti gyűlés. Az országos vörös-kereszt egylet kis-szt.-miklósi fiókja a napokban tartotta rendes évi közgyűlését, mely alkalommal a tisztújítást is megejtették. Elnököknek: Pech Sándornét, Paulovics Emiliát és Herold Rezsőt, alelnököknek: Herold Rezsőné, Bitter Etelekát, orvosoknak: dr. Kabdebó Jánost, dr. Kronstein Vilmost és dr. Pollák Mórt, pénztárnoknak: Pech Sándort, jegyzőnek: Scheffer Istvánt, és választmányi tagoknak: dr. Kronstein Vilmosné, özv. Walter Máriát, Blaska Margitot, dr. Kabdebó Jánosné, Moskovics Johannát, Kilényi Adolfnét, Vesseiy Pálnét, Fischer Antalt, Hajós Árpádot, Reich Józsefet, Kneffel Lajost, Molnár Andort és Piller Józsefet választották meg. Együttel elhatározták, hogy az egyleti pénztárból a jó előmenetelű iskola növendékek vizsga ajándékban részesítendők. A megszavazott összeg Blaska Margit tanítónő és Schorck Alajos tanítónak rendelkezésére bocsátatott.

(\*) Az első aradi betegsegélyző és temetkezési-egylet választmányi ülést folyó évi május hó 11-én délután fél 6 órakor tartja az egylet üléstermében.

(\*) A Testvériség asztaltársaság választmány f. hó 11-én, vasárnap délután 5 órakor Szabó Pista vendéglőjében ülést tart.

## Pörújítási határozat a Lahr Sarolta ügyében.

(Az aradi törvényszék végzése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 10.

A szerencsétlenül járt bajor nevelő: Lahr Sarolta tragédiájához fűződő bűnügyben jelentős fordulat állott be. A bűnügy elítélte, a letartóztatásban levő Lilienberg Jakabné védőjének Nagy Sándor dr.-nak kérelmére az aradi kir. törvényszék ma elrendelte a perújítást, melynek révén Lilienbergnének reménye lehet arra, hogy ellene az egész eljárást megszüntetik.

Az ügy ez újabb fordulatáról a következő tudósítást adjuk:

Nagy Sándor dr. Lilienberg Jakabné védője perújítási kérvényt adott be védenek érdekében, azon az alapon, hogy új tanúkkal kívánja igazolni, mely szerint a bűncselekményt, a melynek Lahr Sarolta áldozatul esett, más szülesznő követte el és azt is, hogy az orvosi vélemény, a mely a bűncselekményt Lilienbergnére róta, téves volt.

Az aradi kir. ügyészség a kérelem elutasítását javasolta. A törvényszék büntető tanácsa ma határozott ez ügyben. A tanács elnöke Ottrubay Károly törvényszéki elnök, tagjai Földes János bíró és Szöllösy Jenő dr. albíró voltak. A bíróság a bünvádi perrendtartás 446. szakasza alapján a pörújítási kérelemnek helyet adott, azzal az indokolással, hogy a kérvényben felhozott körülmények oly bizonyító okok lehetnek, a melyek valódiság esetén a vádlott bűntelenséget vagy bűnösségének enyhébb beszámítását eredményeznék.

A törvényszék ezen végzéséről értesítette Lilienberg Jakabné, védőjét: Nagy Sándor dr., továbbá Winter Adolf aradi ügyvédet, Lahr Sarolta apjának jogi képviselőjét. Egyszersmind az összes iratokat kiadta a vizsgálóbírónak azzal, hogy az ujonnan bejelentett tanukat megeskesse s a vizsgálat befejezése után terjessze be újra az iratokat. A védő egyszersmind a vádlott szabadlátra helyezését kérte; a bíróság kimondta, hogy ezt a vizsgálat eredményétől teszi függővé.

A vádhatóság bejelentette, hogy a végzés

ellen *felfolyamodással* él: a védő a végzés azon része ellen él felfolyamodással, a mely a szabdlábra helyezést egyelőre megtagadta.

A perujítás, amint értesülünk, azt is bizonyítani igyekszik, hogy Lahr Sarolta a halála előtt való napon ápolónője előtt azt mondta, hogy *más városbeli* szülésznő követte el azt a műtétet, amelynek áldozatul esett.

Ha a nagyváradi kir. tábla a pörujítást helybenhagyja, annak értelmében az új vizsgálat után, amennyiben az igazolja a perujítást, új főtárgyalás lesz tartandó. Azonban, ha a perujítás teljesen bebizonyítaná Lillienbergné ártatlanságát és ha ezt a kir. ügyészség is elismeri, jogában áll a bíróságnak a bünvádi perrendtartás alapján az egész ügyet főtárgyalás megtartása nélkül, *végzés útján beszüntetni* és az előbbi ítéleteket hatályon kívül helyezni.

## HIREK.

### Kétszáz vasutas Aradon.

— Pünkösdi kirándulás. —

Arad, május 10.

Röviden megemlékeztünk a *Magyar vasuti és hajózási klubnak* aradi kirándulásáról, a mely pünkösdi két napjára esik. A kirándulás részleteiről a most következőket vesszük:

A kiránduláson a vasuti és hajózási klubnak közel *kétszáz tagja* vesz részt, a kik itt az *aradi-csanádi egyesült vasutak* vendégei lesznek.

A kirándulók pünkösdi első napján délelőtt érkeznek Aradra. Délben az *Acsev* a vendégek tiszteletére a *Kass-vendéglőben* társasbédet ad. Délután a kirándulók a város nevezetességeit tekintik meg: este a *vasuti vendéglőben* a la carte társasvacsora lesz, a melyen az aradi vasuti tisztviselők családjaikkal vesznek részt, s a melyet valószínűleg rögtönzött tánc fog követni.

Pünkösdi másodnapján délelőtt a vendégek az *Acsev* külön vonatan *Mezőhegyesre* utaznak. Itt megtekintik a Ménést, a mintagazdaságot, a mezőhegyesi cukorgyárat és az egyéb látnivalókat. Délután visszajönnek Aradra, s este a fél tíz órai vonattal utaznak vissza a fővárosba.

A kirándulás előkészítésén *Szathmáry János* és *Vas Gusztáv* főfelügyelők vezetése alatt nagyobb bizottság buzgólkodik, a mely mindent elkövet, hogy a vasuti és hajózási klub tagjainak az aradi kirándulást kellemessé és minél emlékezetesebbé tegye.

### Cigány, mint nagyságos ur.

— História az öreg Bokáról. —

Arad, május 10.

Az egyik budapesti lapban históriát mondtak el a felvidék egy *Jóska* nevű cigányáról, a kinek egyszer nagyságos ur szerepe jutott, de a muzsikájával elárulta, hogy mégis csak cigány. Ennek a nevezetes esetnek igazi történetét most az *aradi közélet* egy előkelősége az alábbiakban írja meg nekünk:

A *cigány mint nagyságos ur* históriája nem a felföldön, hanem az ötvenes években az *öreg debreceni primással: Bokával* esett meg Kecskeméten.

Az *öreg Boka* látogatóban volt *Kiss Ferenc* földbirtokosnál Kecskeméten. Ebéd alatt a híres *Károly cigány* hozta a jobbnál-jobb nótákat bandájával. Az asztalfőn ülő *Bokát* a háziasszony ebéd végeztével fölkerlte: mutatná meg, hogy nemcsak a cigány tud a nyirettyűvel bánni. Alig kezdett el az *öreg ur* játszani, a kontrás oldalba lökte egyik társát:

— Nem ur ez, hé, — hanem cigány! Ez a mi Boka apánk.

A másik percben az egész banda neki esett az *öreg Bokának*, lábától fejéig összecso kolták, és jó ideig nem a nyirettyű sirt, hanem a cigány sereg. Így beszélt el 1865. nyarán *Karlsbadban* maga *Kiss* egy nagyobb társaságban *Arany Jánosnak*.

Ugyan ez a *Kiss* megkérdezte egy alkalommal a csibukozó *Arany bácsit*, hogy miért hordja kabátja oldalzsebében a magyar pipát, mikor nem használja?

— Hát ennek meséje van, — mondja az *öreg ur*. — Nekem csak a szüz dohány esik igazán jól, hoztam is magammal egy jó nagy zacskóval, de Bécs előtt eszembe jutott, hogy bajba találok kerülni a fináncokkal, hát kinyitottam a kupé ablakát és kidobtam a jó szüz dohányt, most pedig szívom a törököt.

Na urambátyám, ha csak az a baj, hát én nem voltam olyan lelkiismeretes; hoztam én magammal annyit, hogy kettőknek is bőven elég lessz, hogy pedig ok ne legyen az aggodalomra, minden reggel a napi adagját megkapja tőlem.

Igy is történt. *Arany bácsi* az naptól kezdve vigan eregette a bodor füstöket a makrapipából.

— **A konverzió sikere.** *Budapestről* táviratozza tudósítónk: Ma este járt le a terminusa annak, hogy a négy és fél százalékos magyar cimleteket át lehetett iratni négy százalékos koronajáradéokra. A konverzió fényesen sikerült, mert az összes cimleteknek *több mint nyolcvan százalékat* bejelentették beváltásra. *Összesen nyolcszázötven millió korona értékű cimletet jelentettek be* ebből a célból. A bejelentés leginkább Magyarország, azután Német- és Franciaország, továbbá Sveicz és Hollandia részéről történt.

— **A király itthon.** Ő felsége a király ma este 7 óra 15 perckor érkezett Bécsből a fővárosba a nyugoti pályaudvarra.

— **Esküvő az udvarnál.** Bécsből táviratozza tudósítónk: A Burg kápolnájában ma délelőtt ment végbe *Mária Krisztina* főhercegnő esküvője *Salm-Salm* Eimánuel herceggel. Ott volt a király, valamennyi főherceg és főhercegnő egész udvartartásával, a völegény szülei, a cumberlandi hercegi pár gyermekeivel, *Agost Lipót* szász-koburg-góthai herceg és neje, sok arisztokrata és udvari méltóság köztük *Apponyi Lajos* gróf udvarnagy, továbbá *Szechenyi Gyula* gróf, a király személye körüli miniszter, *Goluchowsky* gróf közös külügyminiszter, a német és a spanyol nagykövetség képviselői, több német katonatiszt és a tábornoki kar. A menyasszony nővérei nyoszolyolányok voltak. Az esketést *Mayer* püspök végezte fényes segédlettel. Esküvő után a király kihallgatáson fogadta az új házaspárt.

— **A király Nagyváradon.** *Schlauch Lőrinc* nagyváradi bíboros legutóbbi audienciája alkalmával kérte a királyt, hogy látogasson el Nagyváradra. A király azt felelte erre, hogy nagyon szeretné megint látni a várost és különösen az új hadapródiskolát. Megígérte, hogy a mennyiben lehetséges lesz, megjelenik a hadapródiskola augusztusi záróünnepélyén.

— **A májusi ájtatosságokon** a héten a következő műkedvelők fognak közreműködni: *Vasárnap* Limbeck Győző, Brunhuber Mariska, Farkas Vilma, Korbuly Gizi és Simon Mili. *Hétfőn* Brunhuber Mariska, Rámor Lajosné és Szalai Aranka. *Kedden* Steinitzer Jenny, Schmidt Antal. *Szerdán* özv. Lux Ubaldné. *Csütörtökön* Weichart Auróra és Ráskai Miksa. *Pénteken* Korbuly Gizi és Weichart Auróra, Steinitzer Jenni. *Szombaton* Brunhuber Mariska, Leitner Berta, Rámor Lajosné és Réthfalvy Eteika

Azonkívül a régi templomban tartandó utolsó ünnepélyes miséhez a próbák a következők rendben lesznek a templom-utcai zenedében este fél 7 órakor: kedden *férfi kar*, csütörtökön *női-kar* (sopran), pénteken *női-kar* (alt).

— **Házasság.** Az aradi fiatalság egyik kedvelt tagja, *Reinhart Kálmán* fa- és fémpipari szakiskolai tanár ma délután fél két órakor kötött házasságot *Sarlot Márta* kisasszonnyal, *Sarlot Domokos*, Arad város főkapitányának szeretetreméltó, bájos leányával. A polgári házasságkötést *Szondy Béla* anyavőnyvvezető végezte, a minoriták templomában pedig nagy közönség jelenlétében *Csák Cirjék dr.* rendfőnök adta a fiatal párra az áldást. Tanuk voltak: a völegény részéről *Péterfy Antal* ügyvéd, a menyasszony részéről *Wadowszky Gusztáv* nagykereskedő. Koszorus párok: *Sarlot Margit k. a.* és *Reinhart László*; *Sarlot Fánika k. a.* és *Komlósi Sándor*; *Záray Margit k. a.* és *Mádai Sándor*, *Dömötör Ilonka k. a.* és *Wally György*, *Keller Margitka* és *Sarlot János*; *Dömötör Eszti* és *Sarlot Pista*; *Sarlot Erzsike* és *Killer Ede*. A násznép soraiban voltak: *Institoris Kálmán* polgármester, *Varjassy Lajos* polgármester-helyettes, *Virágh Lajos* főmérnök *Boros Vida*, *Parocz Gyula dr.*, *Nesnera Aladár* és az aradi társadalomnak még több előkelősége.

Rajeci *Burián Mihály* csász. és kir. 3-ik huszárezredbeli főhadnagy, ezred-segédtszt, f. hó 12-én, hétfőn köt házasságot *Avarfy Ferenc dr.* ügyvéd, tb. főügyész, aradvárosi törvényhatósági bizottsági tag bájos és kedves leányával *Iréneke* kisasszonnyal. A polgári házasságkötés déli fél 12-kor lesz a városházán, az egyházi megáldás pedig ezt követőleg 12 órakor a minoriták templomában. Tanuk, illetve násznagyok lesznek a menyasszony részéről *Avarfy Károly dr.* nyug. kuriai bíró, a völegény részéről rajeci *Burián Béla dr.* budapesti ügyvéd. Koszorus párok: *Thaler Rudolf* csász. és kir. huszárhadnagy *Avarfy Sarolta* kisasszonnyal, *Burián Dezső* huszárfőhadnagy *Haller Ilonka* kisasszonnyal, *Lipthay Gyula* huszárfőhadnagy csász. és kir. kamarás, *Rétey Dóka* Ica kisasszonnyal, *Avarfy Elek* orvostanhallgató *Rétey Dóka* Baby kisasszonnyal, *Jombart Lajos* huszárhadnagy *Nesnera Ida* kisasszonnyal, *Földes Béla* honvédhuszár főhadnagy *Avarfy Melanie* kisasszonnyal és *Zubor Andor* rendőrségi fogalmazó csejthei *Varjassy Szeréna* kisasszonnyal. A polgári házasságkötést *Institoris Kálmán* polgármester, az egyházi megáldást *Csák Cirjék dr.* minorita rendfőnök fogja végezni. Esküvő után a Millennium vendéglő külön termében nászlakoma lesz.

*Mohos Ágoston* aradvárosi tanító csütörtök kötött házasságot *Szöllősi Tonka* kisasszonnyal. Tanuk voltak: *Szöllősi István*, tanítóképző intézeti tanár, a menyasszony bátyja és *Pásztó Jenő*, a magyar folyam és tenger hajózási társulat főtisztviselője. Az új párra, *Szondy Béla* anyakönyvvezető előtt lefolyt házasságkötés után *Takács Vida* rom. kath. lelkész adta ünnepies menyegző keretében az egyházi áldást.

— **Neuman Ede szobra.** A *Neuman Testvérek* cég megalapítójának és fejének, a néhány év előtt elhunyt *Neuman Ede*nek a gyár telepén diszes szobrot emeltetett. A szobor, mely *Róna József* műve, most készült el s azt pár nap előtt állították föl a gyár udvarának kertjében, szemben az iroda főbejáratával. A bronz mellszobor szürke márvány talpazaton nyugszik s rajta egyszerű, a nevet, a születés és a halál évét feltüntető fölírás van. A szobrot a legközelebbi hetekben ünnepélyesen fogják leleplezni.

— **Versenyfolyóadás a város tűz-biztosítására.** Megemlékeztünk többször arról a reformról, melyet a pénzügyi-bizottság a várossal összekötötésben álló ingatlanok tűzbiztosításában behozott. A bizottság tudvalevőleg azt

határozta, hogy a szerződés megkötése előtt versenytárgyalást tart, melyre ajánlatokat kér. Ezek az ajánlatok zárt borítékban *junius hó 2-ig* adandók be *Lócs* Rezső adóügyi tanácsnokhoz. A versenytárgyaláson a pályázó biztosító-intézetnek képviselői is jelen lehetnek.

— **Pósa-banquet.** Az aradi polgári társaság és az aradi tanító-egylet *Pósa* Lajos disztagjának tiszteletére vasárnap este 8 órakor a központi szálloda nagytermében társas estélyt rendez. Egy teríték ára 2 korona 40 fillér. Idő rövidsége miatt külön meghívók nem küldetnek.

— **Az új kataszteri nyilvántartó.** Az aradi kir. pénzügyigazgatóságnál tudvalevőleg zombori *Rónay* István pénzügyi tanácsos halálával a kataszteri nyilvántartási állás üresedésbe jött. Mint értesülünk, a pénzügyminiszter *Oláh* Elemér kir. pénzügyi fogalmazót Nagybecskerekről Aradra helyezte át s egyuttal megbizta a nyilvántartási hivatal vezetésével.

— **Aljegyzői kinevezés.** A magyar királyi igazságügyminiszter *Szévolt* János nagyváradi királyi törvényszéki joggyakornokot a *világosi* királyi járásbíróhoz aljegyzővé nevezte ki.

— **Katona-orvosok értekezlete Aradon.** A *temesvári* 7. hadtesthez tartozó cs. és kir. ezredorvosok ma Aradra érkeztek és *Berko* dr. egészségügyi főnök vezetése alatt több fontos ügyben értekezletet tartottak.

— **A külügyminiszter életveszélyben.** Gróf *Goluchovszky* Agenor külügyminiszter tegnap este bécsi lakására hajtatva nagy veszélyben forgott. Egy megbokrosodott ló a kocsijával neki ment a külügyminiszter kocsijának és annak ablakát bezúzta. A rud majdnem a minisztert érte. Szerencsére saját kocsisa kimentette kellemetlen helyzetéből.

— **Panasz a légszeszcsövek bevezetése ellen.** Az aradi légszesztársulat nemrégiben a *Kölcsey*-utca 6—7. számú házba légszeszcsöveket vezetett be, de ez alkalommal nem szakította föl az aszfaltjárdát, hanem a tömitési munkálatokat a járda alatt végezte el. A kapitányi hivatal felhívta a mérnöki hivatalt, vizsgálja meg, hogy nem-e veszélyes ott a járda, esetleg nem állhat-e elő besüppedés. A mérnöki hivatal azt javasolta, hogy kötelezzék a légszesztársulatot az aszfaltjárda felszakítására és a talaj újbóli tömitésére. A kapitányi hivatal azt el is rendelte, de a légszesztársulat a rendeletet megfélebbesztte. *Kádas* Kálmán főjegyző helyt adott a felebbezésnek és a ma délelőtti tanácsülés szintén, de azzal a kötelezettséggel, hogy a légszesztársulatot már most felelőssé teszi az esetleges süppedésért, a jövőben pedig a társulat mindenkor köteles csöbvezetésénél a járdát felszakíttatni.

— **Eljegyzések.** *Bund* Henrik, az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár makói fiókjának vezetőnek főkönyvelője tegnap tartotta eljegyzését *Makón* özv. *Ott* Károlyné szép leányával, *Erzsike* kisasszonnyal.

*Fenichel* Simon nagyenyedi kereskedő eljegyezte *Kolliner* Margit kisasszonyt, *Kolliner* Gyula helybeli kereskedő szép és kedves leányát.

— **A tisztviselők fizetésrendezése.** A félhivatalos *Bud. Tud.* jelenti: Illetékes helyen fölhatalmaztak annak a kijelentésére, hogy mindazok a közlemények, amelyek a tisztviselői fizetések küszöbön álló rendezéséről több lapban napról-napra napvilágot láttak, teljesen tévesek. *Lukács* László pénzügyminiszter mindenképpen azon van, hogy az erre vonatkozó munkálatokat sürgesse és az ő részéről teendő javaslatok annak idején közöltetni fognak.

— **A huszárok lovagló tere.** Az aradi honvédszázadok parancsnoka átírt a városhoz, hogy miután nekik a városban egy, 1152 négyszögletes nagyságú területet lovagló területnek biztosított s ott jelenleg a közös huszárok tartják gyakorlataikat, intézkedjék a város ta-

nácsa, hogy azon a területen a honvédszázadok háborítlanul gyakorlatozhassanak. A városi tanács megkeresést fog írni a cs. és kir. 3. számú huszárezred parancsnokságához, hogy a vármegye által nekik átengedett területen tartásuk meg gyakorlataikat.

— **Taub Sándor ügye.** A *Turn-Teplitzben* letartóztatott volt aradi kereskedő: *Taub* Sándor szülei ma Aradon jártak, hogy fiuk kiszabadítása érdekében lépéseket tegyenek. Megbizásuk folytán *Nagy* Sándor dr. aradi ügyvéd kérvényt fog benyújtani az aradi kir. törvényszékhez, a melyben *Taub* Sándor *szabadlábra* helyezését kéri. A kérelmet arra alapítja a védő, hogy az iratokból kitetszően *Turn-Teplitzben* az aradi kir. törvényszék megkeresésére előbb kihallgatták *Taubot*, s így nem lehet szökésben; az a körülmény pedig, hogy a külföldön állást vállalt, egymagában a szökés tényét meg nem állapítja.

— **A Nádor-malom csatorna közgyűlése.** A *József nádor malom csatorna* társaság ma délelőtt, *Králitz* Gyula kir. tanácsos elnöklésével tartotta tavaszi közgyűlését. A közgyűlés fontosabb tárgya volt, hogy az új vízjogi törvény értelmében intézkedtek a társulat joggyakorlatának igazolása iránt, s elrendelték az erre vonatkozó kérvények beterjesztését. Ezután *Králitz* Lajos dr. társulati ügyész és a mérnökök tettek jelentést a folyó ügyekről.

— **Övintézkedések a marhavész ellen.** A ma délelőtti tanácsülésen a kapitányi hivatal javasolta, hogy a Temes megyében nagy mértékben elterjedt száj- és körömfájás, továbbá a lovak között fellépett takonykórnak Aradra való behurcolása ellen olyanformán tegyenek övintézkedéseket, hogy *Varga* János állatorvos a községi állatorvosokkal a hidon túl vizsgáljon meg minden állatot, melyet be akarnak hozni a város területére. A tanács ezt el is határozta.

— **Halálozás** *Iby* Ferencz, a herceg Szulkovszki-féle uradalomnak ügyvezetője, meghalt 64 éves korában, május 7-én Pankolán.

— **Milyen időnk lesz?** *Meteor*, a szegedi időjós azt mondja, hogy a mostani időjárás után már jobb idő következik, amely nem ígér veszedelmet. Még a fagyos szentek ideje sem lesz káros. Május 14-én ugyan csomópont van, amely változást hozhat, de ez sem veszedelmes jellegű, de imitt-amott, a csomópontokon, jég-eső is lehet.

— **Új állatorvosok.** A magy. kir. földművelésügyi miniszter *Oswald* Jenő és *Jakóts* Bertalan okleveles állatorvosokat m. kir. állatorvosokká nevezte ki s az eisőt Aradvármegye *ternovai* járásába, emezt pedig *Krassó* megye *bálincai* járásba osztotta be.

— **Gyakorlat éles töltéssel.** A *Zádorlak* melletti mezőn holnap és hétfőn reggel a 33-ik gyalogezred fegyvergyakorlatára bevonult tartalékosai harcászati céllovást tartanak, éles töltésekkel. A gyakorlat környékén az ezredparancsnokság megkeresésére betiltották a forgalmat.

— **Adófizetés és szavazati jog.** A mai tanácsülésen érdekes illetőségi kérdés került szónyegre. Egy, az arad-csanádi vasutaknál alkalmazott fékező, aki *Csermőn* lakik, itt Aradon fizeti az adóját. *Csermőn* akarta érvényesíteni szavazati jogát, de a *csermői* előjáróság nem vette fel a lajstromba, mert az illető nem ott, hanem Aradon fizet adót. Viszont itt Aradon azért nem gyakorolhatja szavazati jogát, mert *Csermőn* lakik. A tanács úgy határozott, hogy elvi jelentőségű döntés provokálása végett felír a belügyminiszterhez.

— **Képviselő és főszoigabíró.** E címen megjelent cikkünkre *Hollaki* Imre országgyűlési képviselő urtól a mai postával a következő levelet kaptuk:

Tisztelt szerkesztő ur! Becses lapjának 105 ik számában „Képviselő és főszoigabíró” feliratu cikk jelent meg, melyet bizonyos tekintetben helyreigazítani kérek. Még 1901. év június havában tettem feljelentést. Aradmegye

közigazgatási bizottságához, a nagyhalmágyi járásban uralkodó törvénytelen állapotokról; ez a följelentés agyonhallgatott a jelen év március haváig, midőn belügyminiszteri közbenjárásra Aradmegye közigazgatási bizottsága jónak látta *Solymossy* Lajos báró urat, mint a közigazgatási bizottság tagját a vizsgálattal megbízni. Idei április 9-én *Solymossy* Lajos báró ur Nagyhalmágyon megjelent, jegyzőkönyvileg előtte kijelentettem, hogy a följelentést mint már *elévültet* ezuttal visszavonom, följelentésemet mellékleteivel visszakérem, mert egy másik, terjedelmesebb és indokoltabb panaszt akarok beadni. Följelentésemet még vissza nem kaptam. Bünyádi följelentésem már kilenc hó óta van az aradi kir. törvényszéknél, várva az elintézéshez szükséges iratok áttételét Aradmegye közigazgatásától, melyek határozati sürgetés dacára sem lettek mind-e mai napig áttéve. Nem igaz különben az, hogy bejelentett tanuim kihallgatását kértem s azok kihallgatását a kiküldött vizsgáló biztos megtagadta volna. Kanapé pörrel szó sem lehet, mert semmi vágyam sincs *Lengyel* Sándorral egy kanapéra ülni. A kik ismernek, tudják, hogy ily fajta ambíciók nyugalmasomat nem háborgatják. Kérem ezt a helyreigazítást becses lapjában közzétenni. Tisztelettel *Hollaki* Imre.

— **Ongyilkosság — felmentés után.** *Budapestről* táviratozza tudósítónk: Annak idején súlyos gyanuokok alapján letartóztatta a rendőrség *Horváth* Lajos paksi születésű kosárfonót, aki a *Zöldfa*-utca 14. számú ház felügyelője volt. Április 15-én reggel ugyanis a feleségét gyanus körülmények között holtan találták. A boncolás azonban az asszony halála okául szívshühűdést konstatált, amely *Horváthot* felmentette a hitvesgyilkosság gyanuja alól. Az ügyészség szabadon bocsátotta a házmezt. Ma reggel negyed 8 órakor *Horváth* az alsó rákosi réteken, a rákosi rendező pályaudvaron *felbe lötte magát* és meghalt. Zsebében megtalálták az ügyészség beszüntető határozatát és mellette egy levelet, amelyben a házmezt azt írta, hogy a feleségét nem gyilkolta meg, csak megijesztette és ennek következtében kapott szívshühűdést.

— **Beléptünk pünkösdi hetébe,** s ilyenkor ismét föllendül az üzleti forgalom. Különösen divatickekben sok a bevasárolni való. Cipők, kalapok, ingek, nyakkendők, napernyők, bluzok, mindolyan tárgy, melynek mostanában van legnagyobb kellenősége. Kihez tegteljesebb bizalommal fordulhatunk, az az aradi közönség régi kedvence: *Porter* Vilmos Nagy Aruháza a Szabadság-téren. Ott aztán biztosra vehetjük, hogy pompás, nagy a választék, s hogy az árak méltók egy nagy és modern vállalatához, vagyis feltűnően olcsók. *Porter* rászolgált az aradi közönség meletti pártfogására, s ezután is a legjobb és legkötelesebbet igyekszik nyújtani. Már egy egész oldalra terjedő hirdetése figyelmes átolvasást érdemel, s tanuskodik a *pár tlan* kedvezményről, melylyel ez a vállalat a fővárosi mértéket is túlhaladja. Vidéki rendelések gyorsan és kiváló gondval eszközölhetnek. Városi és megyei telefon szám 324.

— **Ujtás!** *Honisch* L. István cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti akadémiai tag műtermében Szabadság-tér 16. (Dománypalota.) Telefon 358., minden vasár és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételtől is. Művészies és pontos kivitel szigoruan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— **x— A vegyileg tiszta „Kaiser borax”** a női világnak egy kitűnő segédszert ad, ugyannyira, hogy az a test-bőr- és egészség apolásánál, valamint a háztartásban megbecsülhetetlen jelességei következtében nélkülözhetetlenmél válik. Jó tulajdonságait rendkívüli olcsóságának és könnyű használatának, de leginkább nagyszerű hatásának köszönhető. Már mint nélkülözhetetlen szere az arcszépítésének rendkívül értékes; használata az arcnak finomságot és frisseséget kölcsönöz és megtisztítja azt a bőr tisztálanságaitól. Mint hygieniai szer a „Kaiser borax” használható meleg fürdőknél, hideg test lemosásoknál, a száj, a fogak és a haj apolásánál, továbbá

biztos szer a lábizzadás ellen; hatásos még mint fertőtlenítő szer. Határtalan azonban használhatósága a háztartásban. A „Kaiser borax“ egyenlően alkalmazható az ezüst és a fémárak, tükrök, ablakok, butorok, ajtók, kályhák, padlózatok, üveg, porcellán, szőnyegek stb. tisztításánál, egyszóval minden házi és konyhai dolognál. Fehérítő, tisztító és fertőtlenítő tulajdonságai következtében a mosást rendkívül megkönnyíti, ellentétben a többfajta utazásokkal, hol a Kaiser Boraxot nem használják. Tényleg egy házi szer sem nyújtja a háziasszonynak a jó tulajdonságok oly sokféleségét, mint a „Kaiser borax“, mely minden droguerában, gyarmatárú, és anyagszer kereskedésben kapható. A vásárlásnál kérjünk valódi Kaiser boraxot vörös papírlémezben, és ne elégedjünk meg a közönséges boraxsal, melyet gyakran adnak, az igazi helyett. A „Kaiser borax“ különlegessége a Heinrich Mack (Ulm a Duna mellett) cégnek és szállítója Gottlieb Voith, Bécs III/1. A valódi Kaiser boraxot mindig vörös lemezen 15, 30 illetőleg 75 fillérért, különösen tinom, hófehér poralakban szállítják. A burkoló lemezen egy kanál csatolva pedig egy részletes használati utasítás látható, mely utóbbi értékes jegyzeteket tartalmaz a „Kaiser borax“ sokoldalú tulajdonságairól. *Wera von Landeck.*

## A nagyváradai párbaj és annak bonyodalmai.

(Pallay Lajos felgyógyulása. — Aki nem emlékezik vissza a párbajra. — Vázsonyi Vilmos következetes marad. — Párbajellenes liga Nagyváradon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 10.

A sokat emlegetett nagyváradai párbaj súlyosan megsebült áldozata, *Pallay Lajos* dr. ügyvéd, mint tudósítónk jelenti, immár túl van a veszedelmen és felgyógyulása teljesen biztosra vehető. Így nyilatkoztak orvosai: *Fráter Imre* dr., *Berkovits Miklós* dr., *Papp Oszkár* dr. és *Konrád Béla* dr. akik a legodaadóbb gondal ápolják a sebesültet. Természetes, hogy a sebesült rendkívül gyenge, de most már jó étvágya van, minden két órában táplálékot vesz magához és így remélhetőleg gyorsan erőre fog kapni. Tegnap délután más ágyba is tették át abból, amelyben azóta feküdt, hogy a párbajból hazahozták. A golyót még nem vették ki a testéből, de legközelebb megkérék *Károly Irén* premontrai kanonokot, a tudós tanárt, hogy vizsgálja meg a beteget Röntgen-sugarakkal, hogy a golyó hollétét megállapíthassák.

Remény van tehát rá, hogy *Pallay* életben marad. Sajátságos azonban, hogy emlékezetét a párbajra és annak körülményeire egészen elvesztette. A mikor magához tért és öntudata megtisztult a lázas képektől, egyre azt hajtotta, hogy nem érti, mi lehet a baja? Erzi, hogy rosszul van s környezetétől azt tudakolja, hogy mi történt vele. A derekán átkötött sebkötés miatt a sebet nem látja, de azt egyáltalán nem is érzi. Párbajról és lovagias eljárásról egy szót sem beszél s környezete is hallgat róla. Fájdalomról csak a vállán panaszkodik a hol az éther-injekciókat kapta. Ugy látszik, a párbajt megelőző négy napig izgalom s utána a súlyos sebesülés merítette ki.

Családjától egyre kérdezősködik, hol kapta ő a sebet.

— Leestél a lóról, — mondják neki.

— De hogy történhetett ez? Hiszen én soha se estem még le a lóról!

Emellett azonban felvilágosítást tud adni irodája minden aprólékos ügyéről, még egy ügyirat hollétét is megmondja. Hasonló eset egyébként már előfordult embereknel, akik nagy lázas válságon mentek keresztül s csak később emlékeztek vissza az esetre, amely a válságot okozta.

*Weiszlovics Gyula*, *Pallay* ellenfele, aki ellen egyéb vádak is merültek fel, még mindig vizsgálati fogsághoz van. Dr. *Kenedi Géza* ügyvéd, *Weiszlovics* védője a napokban személyesen járt Nagyváradon, hogy védence szabadlábra helyezését kieszközölje. A törvényszék vádtaácsa azonban továbbra is fentartotta a vizsgálati fogságot. *Kenedi Géza* legközelebb más bíróság delegálását fogja kérni, mert *Pallay Kálmán* annak a törvényszéknél egy bátyja bíró, a kir. főügyész pedig írórtársa.

*Vázsonyi Vilmos*, aki mozgalmat indított a párbaj ellen, következetes akar minden tekin-

tetben maradni. *Weiszlovics Gyula* ugyanis előzőleg *Vázsonyi Vilmos* országgyűlési képviselőt kérte fel, hogy vállalja el a védői tisztelet ügyében. *Vázsonyi dr.* hajlandó volt erre, de kikötötte, hogy ő a párbaj vétség ügyében nem védi *Weiszlovics Gyulát*. A többi ügyben elvállalja a védői tisztelet, de a párbaj intézménye ellen foglalt álláspontja tiltja, hogy párbajvédjével szemben valakit védjen. Így történt aztán, hogy *Vázsonyi Vilmos dr.* és *Kenedi Géza dr.* közösen védik *Weiszlovics Gyulát*.

Végül még egy momentumot említünk fel, melyet így mond el a tudósítás: Rendkívül érdekes mozgalom indult meg pár nappal ezelőtt Nagyváradon. Párbajellenes mozgalom ez is, de az összes körülményeknek, gátaknak teljes ismeretével, számbavételével indult meg. Megindították pedig olyan előkelő emberek, akiknek a tekintélye diadalra juttathatja a mozgalmat és akiknek vezérszerepe biztosítja a mozgalom komolyságát. Párbajellenes liga van alakulóban Nagyváradon. A liga tagjai kötelezőnek magukat arra, hogy nem párbajoznak és hogy lovagias ügyekben a liga ítélezését kötelezőnek ismerik el. Az eszmének, a párbajellenes mozgalomnak egyre több a híve és rövid idő múlva előreláthatólag elhatározó lépés is történik az ügyben.

## Edes anyám sírjára.

Az Aradi Közlöny számára írta:

Pósa Lajos.

Temető mellett . . .

Temető mellett  
Robog a vonat,  
Leikemen átszál,  
Mint sötét árnyék,  
Egy bus gondolat.

Eszembe jut egy  
Messzi dombtető,  
Messzi dombtetőn  
Egy kis falusi  
Csöndes temető.

Csöndes temetőn  
Rögös sirhalom,  
Felhős szivemben  
El-elrengetem,  
El-elringatom.

Dalt is dudolok,  
Alig hallhatót,  
Robogó zajban,  
Mint a sóhajzás  
Halkan olvadót.

Nem hallja senki  
Altató danám,  
Csak a jó Isten —  
S sirban álmodó,  
Porladó anyám.

De sokat küzködtél . . .

De sokat küzködtél,  
De sokat szenvedtél  
De sok tarka álmodtél  
A porba temettedél.  
Míg más a boldogság  
Virágait szedte:  
Előtted bezárult  
Az örömeinek kertje.  
Körül volt ültetve  
Reménytelenséggel,  
Fekete kőfallal,  
Bánat-kerítéssel.

Mióta nem hallom  
Szived dobogását,  
Mióta nem érzem  
A kezed áldását:  
Az én lelkemre is  
Ráborult egy árnyék,  
Mintha mindig sötét

Felhők között járnék.  
Dalom rózsabokra  
Sűrű ködbe vész el,  
Körül van ültetve  
Bánat-kerítéssel.

## SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

**B. M. urnó**, Arad. Ügyes; azonban nagy terjedelménél fogva csak most folyó regényünk befejezése után közölhetjük a csarnok-rovatban.

**J. S. Szentleányfalva**. Köszönjük. A pünkösdi számban fogjuk közzétenni.

**M. J. Szeged**. Valamelyik nap nap sorát ejtjük.

**Z. P. Brád**. Sorsjegyeit tavaly nem huzták ki, ezidén pedig még nem volt huzás, csak e hó 15-én lesz.

## KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 10.

*Dátózsde*. Buzakinál mérsékelt, vételkedv korlátozott. Nyugodt irányzat mellett 10,000 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonafélék kedvezők. Időjárás hűvös.

Zárlat 12 órakor:

Buza májusra . . . . .	8.67—8.68
Buza októberre . . . . .	7.87—7.88
Rozs májusra . . . . .	7.24—7.26
Rozs októberre . . . . .	6.73—6.74
Zab májusra . . . . .	7.15—7.20
Zab októberre . . . . .	5.85—5.86
Tengeri májusra . . . . .	4.91—4.92
Tengeri júliusra . . . . .	5.01—5.02
Tengeri augusztusra . . . . .	—
Repece augusztusra . . . . .	11.75—11.85

Zárlat 5 órakor:

Buza májusra . . . . .	8.74—8.75
Buza októberre . . . . .	7.99—8.—
Rozs májusra . . . . .	—
Rozs októberre . . . . .	6.65—6.66
Zab májusra . . . . .	—
Zab októberre . . . . .	5.85—5.86
Tengeri májusra . . . . .	4.96—4.97
Tengeri júliusra . . . . .	5.03—5.04
Tengeri augusztusra . . . . .	—
Repece augusztusra . . . . .	11.80—11.90

Zárlat 5 órakor:

Oszták hitelrészvény . . . . .	670.75
Magyar hitelrészvény . . . . .	685.75
Leszámitolóbank részvény . . . . .	437.—
Rima-Murányi vasmű részvény . . . . .	513.50
Oszták-magyar államvasúti részvény . . . . .	662.—
Közuti vasút . . . . .	610.—
Városi villamos vasút részvény . . . . .	312.—

## REGÉNY-CSARNOK.

### A fehér hattyú.

Regény három kötetben.

Írta: **Catalle Mendés.**

[42]

(Folytatás.)

A gyermekhad elszállásolása az ódon kastélyban nem volt valami könnyű dolog; *Lizi* megakarta szobáját *Frigyessel* osztani, s alig hitethették el vele, hogy egy főhercegnőnek a jelen körülmények között ilyesmit tenni minden udvari szokás ellen való dolog; ő tehát duzzogva tartotta meg rendes lakását, mialatt *Armina* kisasszony oratoriumát engedte át *Frigyesnek*. *Károly* pedig, a többi apróddal a legjobban, valóban a föld alatt aludt. Emlékeül jónáthat szereztek maguknak, de azt a regényes és tragikus éjet, nem adták volna semmiért.

Másnap *Strockhaus* ur jónak látta előbb utnak nem indulni, míg *Thekla* királynő parancsai meg nem érkeznek. A futár megjött és levelet hozott. *Frigyes* anyja helyeselte a *Lilienburgban* való maradást, sőt kérte, hogy nővendékével maradjon ott pár napig, minthogy hazajövetelét *Nonnenburgba* nehéz körülmények hátráltatják.

Valóban súlyos körülmények voltak, melyeket valódi katasztrófák követtek.

Két év óta játszották már *Pompadour* szerepét a szép *Mona Kharis* a thüringiai udvarnál, mint játszották egykor a sylphidek szerepét a *St.-Martin-Thor* színházban. A vén *I. Frigyesnek* e-ég volt egyszer látni a fantasztikus le-

ányt, hogy halálosan belebolonduljon és mint-hogy elragadóan táncolta a fardangót, azonnal megiszta a Szent Terézia-renddel. A könnyelmű Mona Kharis rövid idő alatt felforgatta, remülebe ejtette egész Thuringiát, tönkre tette az országot és egyúttal magamagát, mert később úgy nyilatkozott; „Midőn megérkeztem Nonnenburgba, százezer francot volt, de a király megette mind.“ Azonban utoljára is, mint-hogy címeiket, palotákat, és kastélyokat hajhászott, szórta a pénzt, játszott a miniszterekkel, mint a gyermek (abájai), megkorbácsolta lovagló ostorával a katonákat, és polgárokat, a kik nem üdvözölték elég gyorsan, azzal végezte, hogy ellene volt az egész udvar és az egész főváros. Igaz, hogy libeláris is volt és ő kergette ki a jezsuitákat, ő törölte el a cenzurát, de ezzel semmit sem nyert a nép; nem akartak halált érezni egy iránta. Egy alkalommal a közingerültseg telőpontja hágtott: Mona Kharis, kit a kék, fekete zöld vagy sárga sápkás tanulók örömet dicsőítettek a sörös kancsók mellett, egy piros sápkás tanuló zászlóaljtal alakította, többnyire fiatal nemesekből, kik készek voltak élet-halálra szép szemeiért, mert szokása volt őket reggelenként szobájában fogadni, olyan áttetsző csipkepongyolában, mely csak vékony ködfátyol gyanánt burkolta. Természetes, hogy a kék, fekete, zöld és sárga sápkás bursch-ok rossz szemmel néztek a pirosakra, és természetesen civódták, véres verekedés, párbaj keletkezett köztük. Mona Kharis bátor volt! Egy estén, midőn a levei közül néhányan az elienségtől beszorítva, a legvédelmezhetőbbek már magukat a csapszékben, kezében pisztollyal, béli öltözetben rohant be a „Pereant meretrix! Pereant sortatores!“ közé és ott harcolt a piros sápkások élén, mi alatt báró Hirschstein uszályát hordozta utána, mely gátolta a harcban. De a nép beleavatkozott a kalandba; a verekedésből valódi zendülés keletkezett. Abban az időben történt, midőn Franciaországból szabad-ágdalokat hozott szárnyain a szellő Mona Kharisnak éjjel kellett elhagyni zárt kocsiiban Nonnenburgot, udvari kísérete négy rendőrügőkből állott, vén kedvese pedig lemondott a következő emlékeztető szavakkal:

— „Midőn a törvényeknek oly kevés a tekintélyük, hogy a nép erővel betör a királyi palotába, az uralkodónak bucsút kell mondania és eltávoznia.“

Az igazat szólva, ha I. Frigyes nem bucsúzott volna el magától, nagyon valószínű, hogy elbucsuztatták volna maguk a thuringiak. Azonban, minthogy nem volt erre szükség, a jámborok nem igen használták fel győzelmüket; megszabadultak a királytól, nem akartak a királyságtól is megszabadulni, és így történt, hogy II. József, a száműzött aggastyán fia és Thekla hercegnő férje ült Thuringiának trónjára.

Ilyen zavarok közepette, a hercegnő nem nagyon nyugtalanodott gyermekének személyes távolléte miatt, ki Moor Károlyt és a Schinderaum-okat mint játszani az utakra; még kevésbé nyugtalanodott, midőn egyszerre királynévá lett, volt egy másik fia, Wif herceg, kinek még akkor nem jutott eszébe érseknek öltözni, midőn a szirének tavába fürödni ment, vagy egy ingben fogadni a követéseket. Minthogy tehát Frigyes L. lienburgba került, ott maradhatott s ha ohajtotta a szabadságot, legyen szabad; az üde hegyi levegő csak jót tehet annak az ábrándos fejecskének. Tanácskozásokat tartottak néhány diplomatával, kik a kis főhercegnő gyámjai voltak, nagy részben csakhamar lakhatóvá tették az ódon

kastélyt és itt kellett a fiatal hercegnek laknia, mert apródjai, mint rossz tanácsosokat, visszahívták Nonnenburgba. Lehet hogy Thekla királynő talán előre látta annak a lehetőségét, hogy idővel fiát a kran-chi örgróf örökségéből kiforgatott leánnyal egyesítse. Nem tudhatni bizonyosan. De akármint gondolkodott is, Strokhau ur nem igen volt új helyzetével megelégedve. Nevelni a királyi gyermekeket az udvarnál, a főváros kellő közepében, mindenestre irigylendő állás volt, de kevésbé hízogó mulatság örízni a romok között egy szilaj gyermeket. Mindazáltal az érdeemes paedagogus megadta magát sorsának. Szerencséjére volt egy gyengéje, melyet mindenütt ki lehetett elégíteni. A Necker-tól az Iarig nem volt élő lény, aki képes lett volna hasonló mennyiségű ételt elfogyasztani, mint Strokhau ur. Gastronomiai recepteket idézték tőle, olyan elismert tekintély volt e téren. Valamint Arminia kisasszonynak L. lienburgba érkezése után első gondja volt oratóriumot berendezni magának, akként Strokhau ur is, legelőször óriási könyvát szerelt fel. A nevelőné imádkozott, a királyi nevelő evett és így mult az idő. Ami pedig Lizit és Frigyes: illeti, az övék volt az erdő minden madara, a tavak minden hala és az uszkáló felhők a kék égen.

Lizi boldog volt; Frigyes nem volt az, legalább nem is látszott rajta, hogy örülne ennek a szabadságnak és gyakran szomorúan mosolygott, midőn a kis főhercegnő tul boldogan figyelmzett a valamely virág harmatos kelyhére, melyen a méhecske szorgalmasan gyűjté a mézet; nézte, de nem látta.

Buskomor kedélyü, félrehuzódó gyermek volt, mintha félt volna az élettől; minden mozdulatában, tekintetében, félénk volt és szemei mintegy ösztönszerűen álmodozón zárultak le minduntalan. Bárhol volt, égető vágyat érzett má-ut lenni: hasonló volt az idegenhez, ki messziről érkezik s sehohsem találja magát jól, hanem folytonosan visszavágyik honának földjére.

Néha hirtelen elsápadt és remegett, mint a szellő rázza nyárfalevél. Azt mondták róla, láza van. Lehet, hogy valóban lázban van. Rendes az épület baltárnagyában levő nagy teremben vonta meg magát. Ez a terem ódon, poros butoraival egy fegyház beteg szobájához hasonlított. Frigyes egész napon át elsétált a benne levő kerek asztal körül, félig bezárt szemekkel és gyakran meggyorsítva lépéseit, mintha valaki elől menekülni ohajtana, remegett, ha véletlenül a homályos terembe hirtelen bevetődött egy napsugár vagy madárcsicsergés hangja, mintha belsejének titokszzerű csöndjét feltette volna tőlük.

Némelykor ellenkezőleg, fékhetetlen vágy fogta el minden zaj és fény iránt. Kuszált hajfürtökkel, langoló arccal és sugárzó szemekkel rohant ki magányából Lizéhez, kiáltván neki: „J-r“ Magával vitte az erdőbe és sziklák közé a fára mászott, a pázsiton hőmpölygött, kéjjel szivta az illatos levegőt és egészen el volt ragadtatva a természetnél. De ekkor arcának rózsái hirtelen elhalványodtak, mintha fagy érte volna őket, karjai tetlenül lehanyatlottak, félénk szomorúsággal tekintett maga körül, mint ha nem látná azt, a mit remélt és bánkódni látszott a valóság felett, mely nem felett megábránd képeinek. Ilyenkor durván taszította el magától Lizit, ki meglepetve kérdé: „Mi bajod, édes Frigyes?“ Elfutott, bezárkózott újból a rid-g terembe és folytatta egyhangu sétáját az asztal körül még halványabban, még kimerültebben, mint azelőtt.

(Folytatása következik.)

## NAPIREND.

Május 11. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Exaudi. — Protestáns naptár: Mam. — Görög-keleti naptár (április 28.): 9 vértanú. — A nap két 4 óra 12 perckor, nyugszik 7 óra 8 perckor. — A hold két 7 óra 33 perckor, nyugszik 10 óra 53 perckor.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, hűvös, sok helyütt csapadék.

Május 11. Az aradi kaszinó-egylet közgyűlése délelőtt 11 órakor. — Az aradi iparosifjak majálisa (Csálai erdő). — Az aradi székely-otthon társasvacsorával egybekötött búcsúestélye este 8 órakor (Vass-étterem). — A Testvériség asztaltársaság választmányi ülése délután 5 órakor (Szabó-vendéglő). — Az első aradi betegsegélyző- és temetkezési-egylet választmányi ülése délután 5 1/2 órakor. — Az aradi atletikai klub football-játéka délután 4 órakor (Wagongyár melletti mező).

Május 12. Az aradi ipartestület előljáróságának ülése délután 5 órakor.

## Kerpel Izsó 50,000 kötetes kölcson-könyvtárába

Aradon, Stizel Péter-utca 1. szám, (az udvarban)

Telefon-szám: 407.

A következő újdonságok érkeztek:

Beck A: Ideálok. Pekár: Paszteilek. Abonyi A: Ferfiak. Werner E: A becsület útja. Barang: Husvél. Brioux: A mételey. Richtzeit: Éhezve a világ körül. Bányai: Örmény anekdoták. Eötvös K: Gróf Károlyi G. följegyzései. Abonyi L: Tyuki prókátor. Porodovszka: Grand-sire házassága. Kázár: A ma a nolanp nélkü. Szikra: A betörők stb. stb.

Ifjusági iratok: 25 új mű.

Németben: Zobeltitz: Frau Karola. Robinson: Jung Nin. Oertzen: Frei für die Ehre. Bourget: Das Spitzenmäuschen. Zobeltitz: Die papierene Macht. Boudoirgeschichten, (D. bestohlene Dieb, E. Verirre) Roberts: Schwegertöchter, Hamilt'n Aidé: D. Erzieherin. Stacpole de Vere: Toto, Gelsen: Buch d. jungen Ehe, Hindau: Spitzen. Werder Hans: Die Sonntagskinder. Vera: Eine für Viele. Heimbürg: Ihr einziger Bruder. Hope: Ein Mann von Bedeutung. Gordon: E. purit. Heide, Prévost: Die Sünde der Mutter, Wachennusen: E Geboren: Sienkiewicz: Der kleine Ritter stb. stb.

Franciában: Wiamink: D' un lit dans l' utra. Malot: Le sang bleu. Daudet: L'immortel. Gyp: Dans le traine stb.

Angolban: Corelli: The mighty atom. Hungerford: Molly-Bawn. Marbel, O Brien: What is it? stb.

Havi-kölcsöndij: 1 korona 20 fillér. vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

A tanuló ifjuságnak 1 óra 1 kor., vagy kötetenként 6 fillér.

A könyvek ujak és tiszták.

Vidéki birtok is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek és tetszés szerinti mennyiségben kaphatják a legujabb és legérdekesebb műveket.

Az összes törzs-, valamint pótyjegyzékek ingyen kaphatók.

Ugyan-e cég Andrassy-téri könyvkereskedésében előnyös könyvtárvételek folytán meglepően jutányos áron kaphatók regények, ifjusági iratok, jogi- és gazdasági unakák, magyar, német, francia és angol regények, nyelv-tanok, szótárak; egész könyvtárak berendezése és kiegészítése igen előnyös áron.

Valódi

# KAISER

(Császár)

Szagtalan vegytisztá borax.

Kitűnő tisztítószer a háztartásban.

Csakis 15. 30 és 75 filléres vörös dobozban melletti védjegygyel valódi; mindenütt kapható.

Különös körülményes utasítás a 75 filléres dobozokban.



Védjegy.

Mack-féle

# BORAX

Borax)

Illatos Kaiser-Borax.

finom dobozban, 1 korona ára.

Pipereczlókra különlegesen készítettett.

Egyedüli készítő osztrák-magyar országban:

VOITH GOTTLIEB, BÉCS III.

816

## Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
<b>Budapest felé indul:</b>	<b>Budapest felől érkezik:</b>
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
<b>Erdély felé:</b>	<b>Erdély felől:</b>
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinig délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Személyvonat este 8.57
<b>Temesvár felé:</b>	<b>Temesvár felől:</b>
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
<b>Szeged felé:</b>	<b>Szeged felől:</b>
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
<b>Brád felé:</b>	<b>Brád felől:</b>
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Május 1-től bezárólag szeptember 30-ig ünnep- és vasárnap, valamint a radnai búcsúnapokon jön Radnáról egy vegyesvonat este 8 óra 23 perckor.

## Nemzeti színház.

Vasárnap, 1902. évi május hó 11-én:

Bérletszünet.

Bérletszünet.

Délután 3 óraker, fél árkakkal:

### A tót leány.

Kredeti népszimű 3 felvonásban. Irta: Almási Tihámér. Zenéjét: Serly Lajos.

#### SZEMÉLYEK:

Gyarmathy Orzse, neje	Németh J. Follinuszné.	Ötös Mari	Tolnainé.
Bandi, fiuk	Békassy Gy.	Hanka, leánya	Tukorai L.
Máthé Julis	Szabó Irma.	Miso	Karácsonyi.
Kospál	Győre Alajos.	Csendt iztos	Sarkadi A.
Lipták	Juhász S.	Deres, kisbíró	Fejér Dezső.
Sári, neje	Bérczi Mari.	Panni	Gözon Béla.
			Garai Ilonka.

Kezdete délután 3 óraker.

Bérlet 8. sz.

Páros.

Este 7 $\frac{1}{2}$  óraker, rendes árkakkal:

### Boccaccio.

Operette 3 felvonásban. Irta: Zell F. és Gené R. Fordította: Evva Lajos. Zenéjét szerző: Souppé Ferenc.

#### SZEMÉLYEK:

Boccaccio	Répásy G.	Petronella	Pajor Agnes.
Pietro herceg	Békassy Gy.	Flametta	Haller Irma.
Scalza	Tukorai L.	Leonetto	Szabó József.
Beatrice, neje	Karácsonyi.	Tofano	Garai Ilonka.
Lotteringhi	Sarkadi A.	Ismeretlen	Juhász S.
Izabella, neje	Parlagi K.	Könyvárús	Győre Alajos.
Lambertuccio	Polgár S.	Freskó, inas	Kley M.

Kezdete este 7 és fél óraker.

## !!Végre valahára!!

egy 16

## FOG-PASTA,

mely a fogak ápolása körül támasztott minden igényeket a legnagyobb mérvben kielégít. Így kiáltottak föl mindazok, kik a legujabban forgalomba hozott

## DENTOLIN

fogpasztánkat megkísérlették.

Egy tégely ára . . . 1 korona.

Egy darab ára . . . 60 fillér.

5% a magyar tanítónők „Otthona” javára.

## VOJTEK és WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése

ARADON.

## Szerencseszámok

az Osztálysorsjegyek május 22. és 23. huzására eredeti áron kaphatók

## WALLFISCH ARMIN

bank- és váltó-üzletében Arad.

Megyei és városi telefon: 129-ik szám.

1 | 1 | 1 | 1

12.— 6.— 3.— 1.50

korona. korona. korona. korona.

## Ház eladás.

Aradon, a belváros központján 728 $\square$  méter területen lévő három különálló földszintes ház vízvezeték- és csatornázással ellátva, olcsón eladó.

Bővebbet Brunner C. játék és diszmu-áru üzletében, Szabadságtér 21. 868

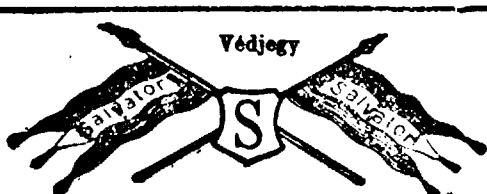
## Üzlet áthelyezés!

## Náder József

késműves üzletét 848

Templom-utca 3. szám alá helyezte át.

Ugyanott köszörülések és javítások elfogadtatnak.



Vesebajoknál, a hólyag bántalmainál és köszvénynél,

az emésztési és lélegzési szervek hurutainál,

Lithion-forrás

# Salvator

kitünő sikereit használtatik. E forrás kiváló tulajdonságait.

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyviz és diatetikus itai. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülo életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetenyekben vagy húgy-savas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

• A Salvator-forrás Igazgatósága Ezerjelen.

## Irodaáthelyezés.

Dr. Nagy Sándor

ügyvédi-irodája

József főherceg-ut 12. sz. alatt, az első emeleten. 888

Egy jó forgalmu 887

## papirkereskedés

családi viszonyok miatt sürgősen eladó. — Tőkebefektetés 3000 korona. Évi forgalom átlag 8—10,000 korona. Házbér 280 korona.

Cim: a kiadó-hivatalban.

## Szöllőgazdáknak fontos.

Légmentesen záró és jól szellőztethető, egyöntetű bort nyújtó, pincét pótló

## cement bortartányokat

(fahordóknál is olcsóbb) jótállás mellett és előnyös fizetési feltételek mellett készítek.

Szirmai Antal,

Telefon: 368. sz. Arad, Zrianyi-utca 4c.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE

## HELYESZKÖZLŐ ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Naponta d. e. 11—1 óráig, este 9—10 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölvetetnek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

Aradi elsőrendű női divatárúüzletbe szakképzett, kirkatrendező, segédet.

Aradi normbergi és játékarúüzlet részére ügyes fiatal segédet.

Vidéki nagyobb városba, elsőrendű fűszer és osemgeárüzlet részére 28—30 éves segédet, a ki Aradon hasonló üzletben hosszabb ideig működött.

Vidéki fűszer-üzlet részére szakképzett, ügyes segédet.

Vidéki rőfős és vegyeskereskedés részére a német és román nyelvben jártas szerényebb igényű segédet.

Vidéki fűszer- és vegyeskereskedés részére, a magyar és a román nyelvben jártas szorgalmas, fiatal segédet.

Ajánlunk:

Az épület- és szerszámfakereskedésben jártas, románul tudó, fakeskedő-segédet.

Kereskedelmi tanfolyamot végzett, az írógépkészítésben jártas női irodai alkalmazottat.

A magyar és német nyelvben jártas bőr-kereskedő-segédet.

Fűszerkereskedő-segédet, a ki elsőrendű aradi, nagyban és kicsinybeni fűszerkereskedésekben hosszabb ideig alkalmazva volt.

Irodai gyakornokul fiatal, szép írásu női alkalmazottat.

Elsőrendű férfi-divat, rövidáru, normbergi, játék- vagy műszer-üzletbe 22 éves a magyar és német nyelvben jártas segédet.

Rőfős- és vegyesáru üzlet részére több ügyes románul tudó segédet.

Esti foglalkozására, gyakorlott, szakképzett könyve lőt és levelezőt.

A vegyesáru szakban minden igényeknek megfelelő segédeket.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

Klein Sándor, Keppich Zsigmond,

titkár.

igazgató.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak Kováczháza állomásán

egy

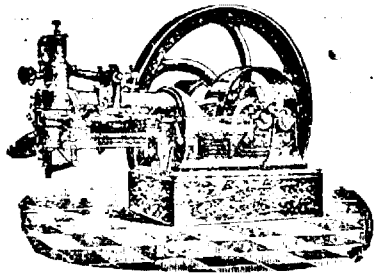
**gabona magtár**

folyó év augusztus hó 1-től kezdődőleg több évre

**k i a d ó.**

A bérleti feltételek megtudhatók Csanádi-palota II-ik emelet 20. ajtó.

274



**Motorvásárlók**

vétel előtt arról szerezzenek meggyőződést, melyik gyártmány a legjobb!!

**Drezdai motor-gyár részv.-t.**

(Ezelőtt HILLE)

gyártja az elismert legjobb benzín és gázmotorokat és benzínlocomobilokat. Malmok, takarmány-kamrák, cséplés és minden más üzemhez kipróbáltan a legkülönbözőbb, legegyszerűbb szerkezetű, legtartósabb, legkönnyebb

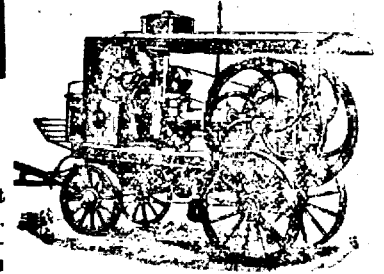
kezelési és legolcsóbb üzemű gépek. Legelőkelőbb referenciák több évi legkielégítőbb üzeméről rendelkezésre.

Vezérképviselőt és mintaraktár: **Gellért Ignác és Társánál**

BUDAPEST, VI. Teréz-körút 41. szám (a nyugoti pályaudvar közelében.)

Minden kiállításon és versenyvizsgálaton legelő díjakkal kitüntetve!

1971



**MINDEN HÖLGYNEK**

SZÜKSÉGES ARCZBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A **FÖLDES-FÉLE**

**MARGIT-CREMET**

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsíros kenős, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szőplőt májfoltot, bőrpírákat (mitesszer) és minden arcztisztatlanságot. Masszához használva eltünteti redőket, himlőhelyet stb.

Csakis azon készítmények valódiak, a melyek czimeres védjegyemmel vannak lezárva.

**Hamisítványoktól tessék óvakodni!**

Egy tégely ára 1 korona.

Margit szappan 70 fillér. Margit powder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Podor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Ferenc, Boros-Sebesen: Zangerl Gyula, Bersován: Szokoly Sándor, Cs. Apácán: Bonomi Antal, Cs. Palotán: Nagy Albert, Csermón: Berkes Armin, Elekén: Ifj. Pekker István, Földékon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István, Gyorokon: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevermesen: Schlögl Pál, Kun-Ágotán: Fejes Lajos, Kurticsen: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi Ferenc, Mező-Kovácsházán: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Hanzéros Ádám, Nagy-Zerinden: Vály Géza, Ó-Pecskán: Rokszin János, Pankolán: Posevitz Guuztav, Pitvaroson: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Simándon: Csiky Lukács, Soborsinban: Károlyi Kálmán, Szemlakon: Hauszler Sándor, Taucezon: Kuntz János, és Uj-Aradon: Ternajgó Géza urak gyógyszerárakban.

**Legujabb találmány.**

22511. számú

**Szabadalmazott jégpincze.**

Sokkal jobb és olcsóbbak, mint az előbbiek: előnyük: a jég úgy tartja magát, hogy egész időnyen legfeljebb 25% apadás állhat be; **ugyszintén szabadalomra bejelentett újabb jégsekreányok**, csupán fából, csak a víz fölfogására van czinbádóg alkalmazva, nem izsad, 70% jég megtakarítás érhető el: mészárosok, hentesek, vendéglősök, tejszarnokok, ugyszintén házi használatnál is nélkülözhetetlenek. Arjegyzekekkel szolgál a föltaláló. 882

**Bucsanyecz József** acsmester és építési vállalkozó.  
Budapest, X. kerület, Kőbányai-ut 44/46. szám.

**Csődtömeg követelések eladása.**

Vb. Spitzer Jakab nagyhalmágyi kereskedő állandó csődválasztmányának 7. sz. ülésén hozott határozata folytán közhirre teszem, hogy a csődleltár 1355—1482. tételei alatt felvett és összesen 2139 kor. 40 fillért kitevő activ követelések ajánlati verseny útján eladtnak.

Felhivom venni szándékozokat, hogy zárt vételi ajánlatukat 100 korona bánatpénzzel ellátva folyó hó 15. napjának **u. 5 órájáig** alulírott csődtömeggondnokhoz nyujtsák be. Bánatpénzzel el nem látott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A beérkezett ajánlatok felett a csődválasztmány 1902. évi május hó 17., napján fog határozni Dr. Mittler Izidor ügyvéd irodájában tartandó ülésén, jogában állván a versenyt szóbelileg is folytatni, esetleg egy ajánlatot sem elfogadni.

A vételár az ajánlat elfogadásától számított 48 óra alatt tömeggondnok kezéhez készpénzben fizetendő — ellenkező esetben a követelések vevő kárára és veszélyére újból eladatni fognak.

A vétellel kapcsolatos illeték, továbbá nyugta és engedményi bélyeg vevőt terhelik.

A csődválasztmány a követelések mennyiségeért, fennállásáért és behajthatóságáért semminemű szavatosságot nem vállal el.

Nagy Halmágy, 1902. évi május 7-én.

Dr. Román István,

ügyvéd.

mint vb. Spitzer Jakab csődtömegének gondnoka.

878

**Üzlet felosztás és végeladás!**

Szabadság-tér 17., a szoborral szemben.

**Kedvező alkalom**

rendkívül olcsó árban való bevásárlásra.

Rövidáru-, férfi-divat-, női pipere-, diszmű-, kalap- és czipő-árak

**minden elfogadható árban eladtnak.**

Tisztelettel

Tisztelettel

**Ruzsonyi Endre**

divatárháza

Arad, Szabadság-tér 17., Dr. Schwarz Jenő ur házában.

Az üzlet egészben, esetleg bizományba átadandó.

Eddig több mint

**10.000.000 koronát**

fizettünk ki osztálysorsjegy-nyeremények fejében.

A most kezdődő húzáshoz ajánljuk

**osztálysorsjegyeinket**

az alábbi áron:

2027

egy egész sorsjegy 12.— kor. egy fél sorsjegy 6.— kor.  
egy negyed sorsjegy 3.— kor. egy nyolczad sorsjegy 1.50 kor.

**! Pontos kiszolgálás !**

**!! Teljes titoktartás nyerés esetén !!**

**MERCURBANK**

Budapest, IV. ker., Váci-utca 87. szám.

**Az**  
**Andrássy-téren felállított**  
**sátorban**  
**árutorlódás**

folytán kénytelenek vagyunk nagy választéku **divat-, kézmű-, rövidáru, fehérnemű és gyermek-játék szakmába** vágó cikkeinket rendkívüli olcsó árban elrusítani.

Ezen kedvező bevásárlási alkalom felhasználására a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívjuk.

**Kilényi C. és Társa**

férfi- és női divatáruháza

a kék golyóhoz. 702

**Az Andrássy-téren felállított sátorban.**

**Telefon 39. szám.**

Ajánlunk igen t. vevőinknek első minőségű szagtalan

**fűtő-köszenget**

50 kilós zsákokban csomagolva, bérmentve házhoz szállítva

100 kiló 3 kor. 40 fill.

Allapdoan raktáron tartunk.

**elsőrendű**  
**kovács-köszenget**

és darabos 1470

**bükk-faszénget is**

50 kilós és 25 kilós zsákokban. Megrendelések pontos hazaszállítása végett felnap időt kérünk.

**Kneffel Károly és Fia**  
**vaskereskedése Aradon.**

**Telefon szám 485.**

**T. cz.**

Van szerencsém nagyrabecsült rendelőimnek szives tudomására adni, hogy folyó évi február hó 1 étől a **Jemlom-utca 3. sz. alatti**

**czipész-üzletemet**

felosztattam, de iparomat továbbra lakásomon

**Heim Domokos-utca 2 sz. alatt,**

a Főkölö-téri Kishalmi-féle gőzfűtő mellett folytatom.

Főtörök vésem oda irányul, hogy nagyrabecsült rendelőimet ezután is legnagyobb odaadással, szolid és pontos kiszolgálásban részesítem, miért is az eddigi pártfogásért esedezem.

Magamat a n. é. közönség becses bizalmába ajánlva maradok kiváló tisztelettel

**Pakszián Sándorné,**

czipész, Heim Domokos-utca 2. sz.

**Országos szőlőoltványtelep részvénytársaság felszámolás alatt.**

**Meghívás!**

**Az országos szőlőoltványtelep részvénytársaság felszámolás alatt**

1902. évi május hó 15-én d. e II órakor

az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgató helyiségében tartandó

**VIII-ik rendes közgyűlésén**

**tárgyalandó napirendi**

842

1. Igazgatósági jelentés.
2. Felügyelő-bizottsági jelentés.
3. Évi mérleg megállapítása a visszafizetendő részvénytőke százalékának megjelölésével.
4. Egy felszámoló-bizottsági tag megválasztása.
5. Egyéb indítványok (ha ezen indítványok az alapszabályok 21. §-a alapján 8 nappal a közgyűlés napja előtt írásban és legalább 10 részvényes aláírásával — kiknek mindegyike legalább 5 részvényenyel bir, — a felszámoló-bizottsághoz benyújtatnak.)

Nb. Minden részvény egy szavazatra jogosít; a részvények a közgyűlést megelőzőleg 2 nappal előbb az arad-csanádi gazdasági takarékpénztárnál Aradon letétbe helyezendők.

*A felszámoló-bizottság.*

**Tartozik.**

**Számadási zárlat.**

**Követel.**

1	Részvénytőkére visszafizetés . . . . .	230160	7	Részvénytőke . . . . .	600000
2	Pénztár egyenleg . . . . .	6046 09	8	Fel nem vett osztalék . . . . .	336
3	Leltár értéke . . . . .	36142			
4	Különféle tartozók . . . . .	116813 90			
5	Üzleti veszteség 1901-ig . . . . .	327791 98			
6	Terményekből és anyagokból 1901. évben befolyt . . . . .	80837 39			
	Részvénytőkéből fedezetlen . . . . .	246954 59			
		600336			600336

Országos szőlőoltványtelep részvénytársaság felszámolás alatt:

Arad, 1902. évi április hó 30-án.

**Nachtnébel Ödön**, s. k.  
felszám. biz. tag.

**Vásárhelyi Béla**, s. k.  
felszám. biz. tag.

**Winkler József**, s. k.  
könyvelő.

Jelen számadási zárlatot a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, átvizsgáltuk és teljesen rendben találtuk.

**Dr. Bogdán Virgil**, s. k.  
felügy. biz. tag.

**Révész Adolf**, s. k.  
felügy. biz. tag.

**Vásárhelyi János**, s. k.  
felügy. biz. tag.

**Az országos szőlőoltványtelep részvénytársaság felszámolás alatt felügyelő-bizottságának jelentése.**

*Tisztelt Közgyűlés!*

Van szerencsénk a t. Közgyűlés tudomására hozni, hogy a keresk. törvény 195. §. és a társulati alapszabályok 4. §-a értelmében a társulati ügykezelést a lefolyt 1901. évben több ízben megvizsgáltuk és úgy ennek törvény és alapszabályszerű helyességéről, a pénztári értékek rendbenlétéről, valamint a vezetett könyvek pontosságáról mindannyiszor megnyugtató tudomást szereztünk.

A felszámoló-bizottság által elének terjesztett 1901. évi mérleget és számadási zárlatot behatóan megvizsgáltuk és kijelentjük, hogy azok az üzleti könyvekkel és a nekünk bemutatott leltári kimutatással megegyeznek és úgy a kereskedelmi elveknek, mint a törvény követelményeinek minden tekintetben megfelelnek.

A fentebbiek alapján van szerencsénk a felszámoló-bizottságnak azon javaslatát, hogy a rendelkezésre álló összegből részvényenként 30 korona, vagyis 15%-a a részvénybefizetésnek visszafizetessék a t. Közgyűlésnek elfogadásra ajánlani.

Végre kérjük a t. Közgyűlést, hogy az 1901. üzletétveit illetőleg, úgy a felszámoló-bizottság, mint a tisztelettel alulírott felügyelő-bizottság részére a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Arad, 1902. évi április hó 30-án.

**Az országos szőlőoltványtelep részvénytársaság felszámolás alatt felügyelő-bizottsága:**

**Dr. Bogdán Virgil**, s. k.  
felügy. biz. tag.

**Révész Adolf**, s. k.  
felügy. biz. tag.

**Vásárhelyi János**, s. k.  
felügy. biz. tag.



**Uj hal-áruda!**

Van szerencsém a n. é. vevőimet úgy a n. b. közönséget értesíteni, hogy Aradon, a haltéren az „Arany potyka” helyiségében

**elő és nyers halak**

bármely nagyságban és fajban a napi árfolyam szerint mindenkör nálam kaphatók. Póztai megrendelések a legpontosabban utánvét mellett eszközöltetnek.

Becses pártfogásáért esd

tisztelettel

**Widulovits Mária,**

302

haláruda tulajdonos.

**A soborsini**

legközelebbi

**Országos vásár**

nagy marhafelhajtással

május 13-án fog megtartatni.

306

Az előjáróság.

**Lucsivna**

fürdő és vizgyógyintézet,

770 m. tengerszín fölötti magasságban, a központi Kárpátok tövében, szép regényes völgyben (Szepesmegye), észak felől a Kárpátok által védve. Olcsó és kényelmesen berendezett nyaralókkal és vasuti megállóhelyvel.

305

**Folyó évi megnyitása május 19-én.**

Fürdőorvos dr. Singer Miksa.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a fürdőtulajdonosa

**Szokmáry Donát.**

552—1902. szám.

**Árverési hirdetés.**

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. czikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróóság 7675. számú végzése által Dr. Moldauner Emánuel jelentkezésére s több végrehajtatók javára is Ring Zsigmond és fia cég aradi lakosok ellen 280 kor. tőke és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírónak le- és felül foglalt és 2490 kor. ra becsült bolti áruk, bolti állványokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon Andrassy tér 14. sz. leendő eszközlésére 1902. év május hó 12-ik napjának délután 5 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. czikk 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1902. évi április hó 26. napján.

**Ortutay,**

778

kir. bírósági végrehajtó.

**500 forintot**

(fizetek annak, aki **Bartilla** fogvizének használatát mellett, üvegeje 35 kr. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlik. (Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla A. örökösai**, (E. Winkler) **Wien**, 19/1 Sommer-gasse 1. Kapható Aradon: **Ring Lajos** Asztalos Sandor-utca 1. sz. **G. Földes Kelemen**, Deák Ferencz-utca 11. sz. gyógyszerárakban. — Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok feljelentői 101 díjaztatnak. 303

**Évi 1200 waggon mészkö**

robbantására és waggonba rakására

vállalkozó kerestetik.

Czim a kiadóhivatalban. 303



**Globus-tisztító kivonat**

1905

**jobban tisztít, mint bármely tisztítószer.**

Javallatok: a légzőszervek és emésztőszervek mindennemű katarrhusos megbetegedései, valamint verszegénység stb. Ellenjavallat: aszkór.

**Gleichenberg gyógy-hely.**

Alkalikus-muriatikus források: **Constantin** és **Emma** forrás: alkalis-muriatikus szénsav: **János** forrás; tiszta szénsav: **Klausen** forrás: savó, sterilizált tej (száraz táplálás), kefir, forrás-só belelegzés, fenyőtűgöz belelegzés, mincképp külön kabinokban: légzési készülék, pneumatikus kamrák, édes ásványvíz és pezsgő meleg fürdők, fenyőtű és aczélfürdők. Nagy vizgyógyintézet, teleprekura. Lány langyos meleg, portmentes, szélcsendes levegő, erdős fensíkon. 1978

Felvilágosítás és prospektus ingyen.

Lakás és kocsli megrendelések az igazgatóságnál Gleichenberg.

Saison május 1-től szeptember végéig.

**Személyhitel,**

ingatlan jelzálog és ház s birtok ügynökség, mindennemű diskkrét megbízások gyorsan, lelkiismeretesen, pontosan és titoktartás mellett eszközöltetnek.

**Kazinczy-utca 2. szám**

I. emelet balra. 303

Ugyanott

magyar stenográphiából, könyvvitelből gyakorlati esti tanfolyam.

TELEFON 184.

**Pártoljuk a helybeli ipart! Bettelheim K.**

első aradi egyedüli szakszerű mosó- és tisztító müintézete

Arad, Aulich Lajos-utca 2. sz. (Lux-udvar)

A nyári idényre felhívom a t. nagyközönséget müintézetemre. Jól felszerelt munkás személyzetemmel párosulva, ama kellemes helyzetben vagyok, hogy a legmagasabb igényeknek is minden irányban megfelelhettek. Elvállalok mindenféle mosható női, férfi és gyermek ruhákat, bur kalapot, pizvere tárgyakat, függönyöket, összes házi ruházatok mosását a legolcsóbb egyezségi árak mellett. Kívánatra háztól elvitetem és haza küldöm.

**Kassovitz Fülöp**

férfi-, fiu- és gyermekruha raktár

Arad, Andrassy-tér 9. sz., a Minorita-templommal szemben.

Nagy választék

kész ruhákban a legkitünőbb szövetekből versenynélküli olcsó árakon.

Mérték utáni megrendelésekhez nagy választék van több mint 2000 szövetmintából, s ezen rendelések legjutányosabb árakon eszközöltetnek.

**Reverendák a főt. papság részére,** czivil-ruhák, katonai, hivatalnoki és egyleti egyenruhák a legpontosabban előírás szerint készítettnek.

Kiváló tisztelettel

**Kassovitz Fülöp,**

Reich Samu, üzletvezető

Arad, Andrassy-tér 9.

531

**Minden vevő dicséri!**

# PORTER VILMOS

**nagy áruházát**

**A SZABADSÁG-TÉREN,**

mert az ott vásárolt tárgyakkal meg van elégedve; mivel olcsók és jók! De megcsodálja azt is, hogy aki 20 koronáért egyszerre bevásárol, teljesen ingyen kap, minden ráfizetés nélkül egy életnagyságu platin-, brom-fényképet, passepartout-kerettel együtt. Ha pedig fénykép-bonnon 10 koronáért vásárolt, ugy csak a passe-partout-keretet téríti meg.

## Pünkösdre

**az összes divat és ruházati cikkekből legteljesebb raktár!**

**Czipők** férfiak, hölgyek és gyermek részére a legfinomabbtól a legegyszerűbbig.

**Kalapok** a legdivatosabb formák feltűnő nagy választékban.

**Ingek** elismert kitűnő gyártmányok (oroszlán védjegy) fehér és színes, kemény és puha mellü.

**Napernyők** Selyem és félselyem, gyönyörű divatmintákkal, elegáns nyéllal, igen olcsó áron.

**Bluzok és női fehérnemű** szintén igen nagy választékban és kiválóan olcsón.

# Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-  
alább egy koromban kerül és 20 szó-  
lehet, minden további szó 4 fillérbe,  
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A  
kis hirdetések előre fizetendők. Ir-  
tesítéseket a kiadóhivatal ad; leve-  
lbeni kérdésekhez a válasza való he-  
lyeg mellékelendő. Telefon aradon  
nem ad a kiadóhivatal.

**Cséplőgépgarnitúrák**  
alig használva, 4, 6 és 8 lóerejű,  
kedvező árban kapható **Kovács**  
**Soma** czégnél Aradon. 902

**Egy modern**  
ujjonnan épült ház szabad kézből  
eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.  
839

**Kiadó**  
Árpád-tér 5. sz. alatt (Zsinagóga-  
épület) nagy üzlethelyiség és egy  
1. emeleti, 3 szobából álló lakás.  
Bővebbet ugyanott a jegyzői hiva-  
talban. 872

**Távbeszélő 369.**  
**Gróf KÖNIGSEGG LAJOS**  
a magyar kir. Államvasutak gépgyára-  
nak arad-csanádi kizárólagos képviselője  
Aradon, Vörösmarty-utca 1. sz.  
Kívánatra küld 1580  
árjegyzéket ingyen és bérmentve.

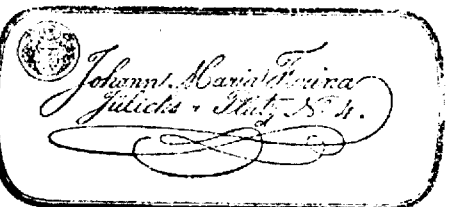
**Eladó ház.**  
Cizella-utca 8. számú ház 3 kü-  
lön lakással szabad kézből eladó.  
Bővebbet ugyanott. 838

**Koser**  
naponta friss liba hus, tepertő, zsir,  
máj, tormás és felvágott kapható  
Szabadság-tér, Simonyi-utca 1. sz.  
**Schwarz A.**-nál. Ugyanott jó házi  
koszt, kívánatra házhoz küldve,  
kapható. 900

**Telephon 436.**  
**Vasgerenda, szekértengely, ráfvas,**  
aczelcsákányok, metsző-olló, kertész-  
fűrész, oltókések és egyéb áruczik-  
kek jó minőségben és olcsó árban  
kaphatók

**Pöhm és Gedeon**  
vaskereskedésében 1561  
Arad, Eötvös-utca és Szabadság-tér sarkán.

**Valódi kölni vizem**  
a föld minden részén ismeretes az aluli  
törvényesen bejegyzett védjegy alatt:



Köln, **Johann Maria Farina**  
Jülichplatz No. 4.  
Udvari szállítója ő felsége I. Ferencz Jó-  
zsefnek, Ausztria császárnéjának és Magyar-  
ország királynéjának, továbbá több császári  
és királyi udvaroknak. 1982

**TELEFON**  
**Legnagyobb választék**  
**arany, ezüst és ékszer-**  
**tárgyakban.**  
Alkalmi vételek és eladások.  
**DEUTSCH IZIDOR**  
órás és ékszerész 42  
**ARAD, TEMPLOM-UTCZA**  
Minorita-palota.

**Zálogcédulák,**  
arany és ezüsttárgyak készpénz  
fizetés mellett a legmagasabb  
árban megvételnek, vagy be-  
cseréltetnek.

**Knizse Ignác**  
puskaműves, városligeti lövölde.  
Elvállal javításokat mindennemű  
fegyvereken és uj agyak készítő-  
sét legszebb kivitelben, olcsó ár-  
ban. Ugyanott egy női biczikli  
eladó. 884

**Boros Béni-tér és Nádor-utca**  
**sarkán lévő**  
**Schreyer-féle**  
**telkek**  
házhelyenkint  
szabad kézből eladók.

A felosztási terv megtekint-  
hető és a feltételek megtudha-  
tók **Dr. Szende Tivadar** ügyvéd  
irodájában, Szabadság-tér 12.  
szám. 882

**Gurahonczai**  
**portlandcemento**  
egyedüli magyar gyártmány, mely a  
magyar mérnök- és építész-egylet ál-  
tal megszabott normáliekat 60-70 szá-  
zalekkel felülmúlja, rendkívül finom  
örlésben, kis és nagy mennyiségben,  
gyári áron kapható  
Az Arad-csanádi Egyesült Vasutak  
szertáránál  
Arad állomás mellett.  
Megrendeléseket az Arad-csanádi Egye-  
sült Vasutak központi irodája is elfo-  
gad és a cementet kívánatra házhoz  
szállítja. 274

**Közgyűlési meghívó.**  
**A Soborsini takarékpénztár részvénytársaság**  
t. részvényesei  
f. évi május hó 27-én délután 3 órakor  
az intézet helyiségében tartandó  
**rendkívüli közgyűlésre**  
ezennel tisztelettel meghivatnak.

**Napirend:**  
I. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére egy bizottság  
kiküldése.  
II. Üresedésben levő két igazgatói állás választás utján  
való betöltése s ennek következtében esetleg igazgató választ-  
mányi és felügyelő-bizottsági tagok választása.  
III. Az alapszabályok 58-ik §-a értelmében netán leendő  
indítványok tárgyalása.  
A t. részvényesek, valamint alapszabályszerű képviselői  
felhivatnak, hogy részvényeiket, vagy letéti igazolványaikat, —  
a képviselők pedig azonkívül meghatalmazásaikat — az inté-  
zet pénztáránál május hó 27-ig, vagy Aradon az Aradi ipar  
és népbank főpénztáránál május hó 26-ig elősmervény ellené-  
ben letéteményezni sziveskedjenek.  
Kelt Soborsinban, 1902. évi május hó 9-én.

**Gróf Hunyady Károly, s. k.**  
intézeti elnök.

**A cséplési idényre**  
**2 okleveles**  
**gépész**  
**kerestetik.**

Csak olyan egyének nyujtsák  
be bizonyítványokkal és igé-  
nyeikkel ellátott ajánlataikat,  
akik már több éven át csépel-  
tek és akik vagy a lakatos,  
vagy a gépész-lakatos mester-  
séget tanulták. 897

**Holländer Sámuel, Csermő.**

**Bolthelyiség**  
a város egyik legélénkebb he-  
lyén: a szabadság-szoborral  
szemben levő

**Domány-házban**  
azonnal kiadó.  
Ugyanott kiadó egy halász-  
utcai  
**2 szobás lakás.**

Bővebbet **Domány József** iro-  
dájában Szabadság-tér 16. 908

**VAJDA BENŐ**  
fogorvos  
Arad, Szabadság-tér Színház-épület.  
Készít rágásra teljesen használható  
**MŰFOGAKAT,**  
foganként 2 frtért.  
Fogak plombirozása feltűnően olcsón, jótállás  
mellett. 768  
Fájdalommentes foghuzás 1 forint.

Ha  
ujkerékpárt akar venni,  
vagy  
**kerékpárját**  
javítani óhajtja, forduljon  
**Kalmár József**  
műszerészhez. 569  
Arad, Salacz-utca 2.

Van szerencsem a n. e. közönség be-  
cses tudomására adni, hogy a **Dohány-  
utca 20. szám** (Sip-utca sarok) alatt  
lévő

**Weingruber-féle**  
**vendéglőt,**  
melynek konyháját eddig is én birtam és  
vezettem. **1. év május hó 1-től** egészen  
átvettem s saját nevem alatt tovább ve-  
zetni fogom. Minden törekvésem oda fog  
irányulni, hogy e téren szerzett hosszú  
tapasztalataimat felhasználva, nagyra be-  
csült vendégeimet minden tekintetben ki-  
elégítem és kérem a fővárosba jövő kö-  
zönség szives pártfogását.

Teljes tisztelettel  
**Dukász Jakab**  
1922 vendéglős  
Budapest, VII., Dohány-utca 20.

**Óvakodjunk utánzatoktól!**

**MIÉRT**  
van annyi utánzat?  
**MERT**  
a valódi Eisenstädter-féle  
**Linoleum padló-zománc**  
a törv. bej. „Vaslovag” védjeggyel a leg-  
jobb és legtartósabb puha padlóknak  
és konyhabutoroknak bemá-  
solására.

Bejegyzett **Az Eisenstädter-féle**  
**Linoleum padló-zománc**  
egy óra alatt keményre szá-  
rad, bámulatosan szép fény-  
nyel bír és tartósság te-  
kintetében eddig fölülmúl-  
hatatlan. Nagy elterjedt-  
ségénél fogva különböző  
hasonhangzású nevek alatt  
értéktelen utánzatokat hoz-  
nak forgalomba, miért is  
kerjen mindenképpen kizárólag  
csak Eisenstädter-féle  
„Linoleum padló-zománcot”,  
a törv. bejegyzett  
Védjegy „Vaslovag”  
„Vaslovag” védjeggyel.

**Eisenstädter Testvérek**  
lakk- és festékgyára.  
Főraktár Aradon: **Steinitzer M.**  
czégnél. 1064

**Utánzatoktól óvakodjunk!**

**NEUMANN M.**

férfi-, fiu- és gyermek-ruha telepe

**ARADON,**

Andrássy-tér, a Fehér Kereszttel szemben.

csász. és kir. udvari szállító

Dusan felszerelt raktár az elősmert legjobb minőségű készárúban.

536

**Mérték szerinti megrendelések kifogástalan kivitelben készítettnek.**

Szabott árak.

Alapított 1845.

Telefon szám 457.

Szabott árak.

**Szőnyeg!**  
**Ágyterítő!**  
**Asztalterítő!**  
**Függöny!**  
**Ágyelő!**  
**Paplan!**  
**Pokróc!**



Alkalmi vétel

*Szőnyegmaradékok*

Divat és kelengye áruház

**Deutsch Testvérek**

leszállított árban.

**Arad.**

A magyar kir. államvasutak gépgyárá-  
nek lokomobil cseplőgép és „MILLEN-  
NIUM” aratógép gyár-mányai a párisi  
nemzetközi kiállításon a legnagyobb ki-  
tüntetést, a GRAND PRIX-t, nyerték.



A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége



Budapest, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GŐZCSEPLŐ-KÉSZLETEIT,  
14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT, és végre

**„Millennium”** legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és  
kéveköto aratógépeit, 

továbbá: a szab. osztr magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült SACK-  
rendszerű acélöntésűekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit. 1977

**STERN M. A.**

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női-felöltő áruháza.

Nagy választék a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Ujdonságok naponta érkeznek.

536

ALAPITTATOTT 1875.

TELEFON 238.